ذ ذا أولاء

* ذ ḏ / ḏāl, ḏel; 9. slovo ar. alf.; br. vrijednost 700/
* ذَا جـ أُولاءِ ovaj, taj
ـ صَبُوحٍ izjutra
ـ غَبُوقٍ naveče
لِمَا ـ ta zašto (to)
مَنْ ـ ko to (ko je taj koji)

ذأب ذعب

* ذَأَبَ ـَ ذَأْب ه هـ skupiti, sabrati; tjerati, goniti; prepasti, prestrašiti; (is)otjerati; mrziti, prezirati; kotiti, grditi; napraviti uvojak /dječaku/; odasvuda puhati na
ـ snažno poviknuti; požuriti
ذَؤُبَ ـُ ذَآبَة b.(opak) kao vuk; bojati se vuk(ova)
ذَئِبَ ـَ ذَأَب b.(zao) kao vuk; plašiti se vuk(ov)a
ذُئِبَ prepasti se od vuka; b. napadnut od grlobolje /konj/; doživjeti upad vuka u stado /čovjek/
ذَأَّبَ ه napraviti (splesti) uvojak; prestrašiti; napraviti središnji dio /sedla/
أَذْأَبَ b. puna vukova /zemlja/; prepasti se od vuka
ـ ه isplesti uvojak
تَذَأَّبَ b. opak (kao vuk); puhati čas s ove čas s one strane
ـ ه هـ prestrašiti; odasvuda puhati na; naizmjenično raditi
ـ، تَذَاءَبَ ل ه oponašajući vuka (pre)plašiti /devu/ da bi je privikao na tuđe devče
تَذَاءَبَ puhati s raznih strana; oponašati vuka
ـ ه odasvuda (za)puhati na
إِسْتَذْأَبَ b.(izgledati) kao vuk
ـ النَّقَدُ /Ovca je postala vuk/
ذَأْب jezičavost; pokvarenost / k.se stalno diže i spušta
ذُؤَابَة جـ ذَوَائِبُ (čeoni) uvojak; pramen (kose); vrh (unac); rep /komete/; prvak, vođa; bedrenik, remen, kajasa /za sablju/ - / pl. tak. = posljednji dijelovi /noći/
~ الرَّحْلِ kožica straga na sedlu
~ النَّعْلِ vršak sandale
ذَوَائِبُ الجَوْزَاءِ devet zvijezda u rukavu Oriona
ذُؤَيْب vučić; Zu'ejb - npp.

ذئب

ذِئْب جـ ذِئَاب، أَذْؤُب، ذُؤْبَان vuk
~ البَحْرِ luben, brancin - ich.
~ الغَضَا podmukli vuk (fig. i čovjek)
~ يُوسُفَ /okrivljen za tuđi zločin/
ذُؤْبَانُ العَرَبِ lopovi, razbojnici
ذَؤُوب debeo /deva/
الذِّئَابُ Zi'ab /ar. pleme u južnoj Arabiji/
~ الغَضَا Zi'abu-l-gada /pleme Banū Ka'b b. Mālik/
ذِئْبَان griva /deve/; ostatak kostrijeti /nakon striženja/
ذِئْبَة vučica; grlobolja /životinja/; središnji dio /sedla/
مُذَأَّب s uvojkom (perčinom); s visećom kožicom pozadi /sedlo/
مَذْأَبَة puna vukova /zemlja/
مَذْؤُوب kome je vuk upao među stoku; oboljelog grla /životinja/

ذئبل

* ذِئْبِل nesreća, nedaća

ذأت

* ذَأَتَ ← ذوت
* ذَأَتَ ـَ ذَأْت ه zadaviti /tako da ispadne jezik/

ذأج ذئج

* ذَأَجَ ـَ ذَأْج هـ ه pohlepno (ili polako) (po) piti; poderati /mješinu/; zaklati /pticu/ubiti; na puhati (u) porumenjeti /ruža/
ـ pohlepno (polako) piti; proderati; zaklati
إِنْذَأَجَ b. proderan, proderati se /mješina/
ذَؤُوج tamno / crven, int. uz ahmar/

ذأذأ

* ذَأْذَأَ ljuljati se idući, gegati se, teturati
تَذَأْذَأَ ljuljati se idući, gegati se, teturati
* ذَأَرَ ـَ ذَأْر prašinom pomiješanom s balegom natrati vime /devi, da bi se odbilo devče/

ذأر ذئر

ذَئِرَ ـَ ذَأَر ب هـ naviknuti se na
ـ على ه ustati, pobuniti se protiv; b. nepokoran; usuditi se, drznuti se protiv; razbjesnivši se spremati se za napad na /neprijatelja/
ـ عن plašiti se, bježati od
ـ هـ mrziti; odvraćati se od
ذَاءَرَ على ه b. neposlušna, (po) buniti se protiv /muža - žena/
أَذْأَرَ ه rasrditi; zavesti
ـ ه الى ه natjerati da (po)traži utočište kod
ـ ه ب ه nahuškati na
ـ ه على ه potaknuti (osokoliti) protiv
ذَائِر srdit; k, izbjegava
ـ ـ مـ nepokorna, drska prema /mužu - žena/
ذِئَار s prašinom pomiješana balega /za mazanje vimena deve, da bi se od nje odbilo mladunče/
ذَئِر ـ مـ neposlušna, k. se buni protiv /muža - žena/
ـ (ة) ljutit, srdit
مُذَائِر ـ مـ drska, k. ustaje protiv /muža - žena/; k. se odvrati od svog mladunčeta

odmah po porođaju ne trpeći ga /deva/

ذأط

* ذَأَطَ ـَ ذَأْط ه هـ zaklati; (u) zadaviti /tako da mu ispadne jezik/; naliti, napuniti
ـ b. naljeven, napuniti se
ذَؤُوط (u)zadavljen

ذأف

* ذَأَفَ ـَ ذَأْف، ذَأَف (على) ه dotući, dokrajčiti /ranjenika/
ـ ه goniti, tjerati
ـ ذَأَفَان umrijeti, izdahnuti
أَذْأَفَ ه dotući /ranjenog/
إِنْذَأَفَ umrijeti, izdahnuti
ذَأْف nagla smrt
ذَأْفَان smrt; smrtonosan otrov
ذُؤَاف brza, nagla, prijeka /smrt/; smrtonosan /otrov/
ذُؤْفَان smrtonosan otrov
ذِئْفَان (ذَيْفَان، ذَيَفَان) smrtonosan otrov
ذَافِنِي : إِسْكَنْدَرَانِيّ ه aleksandrijska lovorika /bor.Ruscus hypohyllum/

ذاك

* ذَاكَ جـ أُلَائِكَ taj - p. d. m.
* ذَال ـ سـ ḍal/ḍel, ime 9 slova ar.alf./

ذال ذأل

* ذَأَلَ ـَ ذَأْل، ذَأَلَان brzati; lako (gordo) koračati
تَذَاءَلَ poniziti se; b. nizak, prezren
ذَأْلَان vuk; šakal, čagalj
ذَأَلَان جـ ذَآلِينُ، ذَآلِيلُ hod vuka
ذُؤَالَةُ جـ ذُؤْلَان، ذِئْلَان ـ ذ vuk
ذُؤْلَان vuk; šakal
مِذْأَل lak, lagan, hitar, brz

ذلك أولائك أولالك

* ذَلِكَ جـ أُولَائِكَ، أُولَالِكَ taj; onaj;
* ذَأَمَ ـَ ذَأْم ه grditi, koriti, prigovarati; ponižavati; prezirati, mrziti; otjerati, odagnati
ذأم prestrašiti, prepasti
أَذْأَمَ ه prisiliti, primorati na
ـ ه على هـ nedostatak, mana; sramotno djelo
ذَأْم (ذام) riječ, prigovor
ذَأْمَة smatrati čije stanje bijednim

ذأن ذانك ذأنن

* ذَأَنَ ـَ ذَأْن ه ta dva (dvojica); te dvije; to dvoje
* ذَانِكَ brati gljive/=du'nūn/
* (ذأنن) تَذَأْنَنَ vrsta gljive - bot.
ذُؤْنُون جـ ذَآنِينُ (u)venuti
Δ (ذأو) ذَأَى ـَ ذَأْو (< ذَوَى) goniti /deve/; obljubiti
ـ ـُ ذَأْو ه brzo proći, projuriti; silovito koračati
ـ mršava /ovca/
ذَأْوَة bez; k. stalno goni /magarice-magarac/
مِذْأَى (u)venuti
Δ ذَأَى ـَ ذَأَى، ذَأْي، ذُئِيّ (< ذَوَى)

ذأي

ذبأ ذبب

* (ذبأ) ذَبْأَة — mršava, lijepa i vesela robinja (djevojka)
* (ذبب) ذَبَّ ـُ ذَبّ ه — udaljiti, otjerati, izbaciti
– — ne moći se smiriti, ići tamo-amo
ـ عن ه هـ — zaštititi, odbraniti od
ـ عَنْ حِيَاضِ . . . — braniti
ـ ـِ ذَبَّ، ذَبَب، ذُبُوب — osušiti se; (iz)mršati; sasušiti se, uvenuti /biljka/; bližiti se kraju /dan/; poblijedjeti
ذُبَّ — poludjeti; i. muhe u nozdrvama /konj/
ذَبِبَ ـَ ذَبَب — osušiti se /usne/
ذَبَّبَ — osušiti se; bližiti se kraju /dan/; b. puna muha; zamoriti se idući
ـ عن ه هـ — (za)štititi; žestoko odbijati
أَذَبّ — b. pun muha
أَذَبّ — dug(ačak)/bivo;očnjak/deve/
تَذْبِيب — žestina, silina /uboda/
ذَابّ — k. ne može mirovati na jednom mjestu
ذَبّ — živ(ahan), pokretljiv, nemiran, pokretan, neumoran /bivo
~ الرِّيَاد — k. ide tamo-amo; k. stalno obilazi žene; bivo
ذَبَّاب — branilac, zaštitnik / sparan, s puno muha /dan/
ذُبَاب — oštrica, vrh; vršica; ludilo; kuga; sušica; nesreća, zlo; zjenica
ـ / ة / جـ أَذِبَّة، ذُبّ، ذِبَّان — muhe
ـ قَارِض — obadi
ـ هِنْدِيّ — španske bube, kantaride
~ الغَيْث — pčele
ذُبَابَة جـ ات — muha; ostatak /duga/; mušica, nišan, vizir /puške/ pl. tak. = brda, brežuljci
ذُبَابِيّ — otečenost rožnjače /oka/ nesretan
ذَبَّان (ة) — malaksao, klonuo; osušena /usna/
ذُبَّانَة، ذِبَّانَة — muha; mušica /na pušci/, nišan, vizir
ذَبُوب (ة) — pun muha
ذَبِّيّ — poreznik; egzekutor
مُذِبّ (ة) — pun muha
مِذَبّ — branilac, zaštitnik
مَذَبَّة — pun muha /zemlja/
مِذَبَّة جـ ات، مَذَابّ — mahalica /za gonjenje muha/
مَذْبُوب (ة) — pun muha; lud

ذبح

* ذَبَحَ ـَ ذَبْح، ذَبَاح ه هـ — zaklati; zadaviti; ubiti, žrtvovati, prinijeti kao žrtvu; razrezati, rasjeći; razderati; otvoriti, načeti /bačvu/; niknuti ispod vilice /brada/
ذَبَّحَ ه هـ — (po) klati, izvršiti pokolj nad; poubijati, pobiti; suviše pogeti/glavu, pri molitvi, na ruk'-u/
تَذَابَحَ — poklati se, poubijati se međusobno
إِنْذَبَحَ — b. zaklan; b. žrtvovan; b. promukao
إِذَّبَحَ — odabrati žrtvenu životinju
تَذَابُح — međusobni pokolj, bitka
ذَابِح — žig /na vratu/; dlake pod bradom na vratu
ذَابِحَة — životinja k. se može klati /za žrtvu/
ذَبَّاح جـ ون — k. kolje, ubija / koljač; mesar
ذُبَاح — /vrsta otrovne biljke/; iznenadna, brza /smrt/
ـ، (ذُبَّاح) ذِبَاح — grlobolja; angina; difterija
ذُبَّاح (ذُبَاح) — pukotina s donje strane nožnih prsta
ذَبْح — klanje; žrtvovanje, prinošenje žrtve
ذُبَح — bijele gljive; divlje mrkve; /vrsta otrovne biljke/
ذَبَح — /vrsta gljiva/
ذَبْح — zaklana životinja, (prinesena) žrtva; ubijeni
الذَّبَحَانِيّ — Zebehani - npp.
ذُبْحَة، ذُبَحَة، ذِبْحَة، ذِبَحَة — grlobolja, angina
ـ صَدْرِيَّة — stenokardija - pat.
ـ فُؤَادِيَّة — angina pectoris - pat.
ذَبِيح — zaklan; udavljen; ubijen; određen za žrtvu / klanje
الـ~ — Ishak; Isak /vjerovjesnik/
ذَبِيحَة جـ ذَبَائِح — žrtvena životinja, žrtva, kurban
مَذْبَح جـ مَذَابِح — klaonica; oltar; bitka; pukotina /u zemlji/
~ المَوَاشِي — stočna klaonica
مِذْبَح جـ مَذَابِح — nož /mesarski, kuhinjski/
مَذْبَحَة جـ مَذَابِح — pokolj; bitka

ذبذب

* ذَبْذَبَ — ljuljati se; kolebati se, b. neodlučan, zbunjen
ـ ه هـ — zaljuljati; pokolebati, zbuniti; mučiti, tlačiti; zaštititi, zakloniti
تَذَبْذَبَ — (za)njihati se; treperiti, titrati, vibrirati, oscilirati
تَذَبْذُب — ljuljanje, njihanje; titranje, treperenje, vibracija, oscilacija
ذَبْذَاب — oscilator
ذَبْذَب — muški ud, penis; jezik
ذَبْذَبَة جـ ذَبَاذِب — ljuljanje; titranje, vibracija; kita resa; jezik; muški ud; jajce; perioda
ـ دُونَ الصَّوْت — infrazvuk
ذَبْذَبِيّ — periodičan
لا ـ — aperiodičan
مُتَذَبْذِب — k. se njiše; oscilirajuća /struja/ / oscilator
مُتَذَبْذِبَة — vjetar promjenljiva smjera
مُذَبْذَب — kolebljiv, neodlučan, nepostojan, nestalan
مُذَبْذِب — oscilator

ذبر

* ذَبَرَ ـُ ذَبْر — napisati; prepisati; punktirati slova /knjige/ brzo (u sebi) čitati; razumjeti, shvatiti
ـ ـُ ذَبْر، ذَبَارَة — dobro vidjeti (pogledati), i. dobar vid
ـ هـ — razumjeti; recitirati
ذَبَرَ ـَ ذَبَر على ه — (raz)ljutiti se na
ذَبَّرَ هـ — napisati; punktirati slova; (brzo) čitati,
ذَابِر — upućen u, učen
ذَبْر جـ ذِبَار — knjiga; rukopis; list papira; govor, jezik; znanje; brdo
ذَبِر — jako čitljiv

ذبل

مِذْبَر — pero
* ذَبَلَ ـُ ذَبْل، ذُبُول — (u)venuti, (sa)sušiti se /biljka/; osušiti se, ispucati /usne/; smežurati se /koža/; izmršati, b. slab; izgubiti sjaj /oko/
ـ تْ ذَبَائِلُهُ — propasti
ـ ه — snaći /nesreća/
ـ تْهُ ذُبَيْلَةٌ — propasti
ذَبُلَ ـُ . . . . — b. uveo, uvenuti
ذَبَّلَ ه هـ — učiniti da uvene, sasušiti; izmršaviti; oslabiti; smežurati
أَذْبَلَ هـ — učiniti da uvene (sasuši se)
تَذَبَّلَ — ići kao muškarac /žena/; skinuti sve sa sebe osim jedne haljinke
ـ ب هـ — mahati /repom i sl./
ـ فى هـ — kočoperiti se; gegati se u /hodu/
ذَابِل جـ ذُبَّل، ذُبُل — uveo; sasušen; mršav; slab; malaksao, klonuo; umoran; blijeda /boja/; tanko /koplje/; savitljiv; blag; poslušan
ذَابِلَة جـ ذَوَابِل — mlitavih (opuštenih) vjeđa /oko/ / pl. tak. = koplja
ذَابُول — /bolest očnog sočiva/
ذُبَال — čirevi po slabinama
ذُبَالَة جـ ذُبَال — fitilj, stijenj
ذُبَّالَة جـ ات — fitilj, stijenj
ذَبْل — (morska) kornjača; kornjačevina, kornjačina kora; cvijet mladosti
ـ، ذِبْل — osirotjelost; gubitak /djeteta ili voljene osobe/
ذَبْلَاءُ — suhih usana /žena/
ذَبْلَان — uveo; mlitav; slab; mršav
ذَبْلَة — brabonjak; fitilj; stijenj

ذُبْلَة osušenost usana /zbog žeđi/; vjetar k. isušuje
ذُبُول uvelost; sasušenost;
mršavost; slabost; malaksalost
ذَبِيل nesreća, nedaća; čudo
ذُبَيْلَة propast, stradanje
مذْبَال uveo, sasušen, izblijedio; sušičav
يَذْبُل Jezbul/=Yaḍbul, ime brda u Nedždu, Arabija/
ذبن
* (ذبن) ذُبْنَة osušenost usana /zbog žeđi/
ذُبَيْبِينَة /bot. Muluccella laevis/
Δ (ذبو) ذَبَا ـُ (ذَبَّ) b. mlitav; b. mršav
Δ ذَبَى ـ osušiti se, b. suha /usna/
ذُبْيَانُ ـ مـ Zubjan /pleme u Arabiji; npl. u Siriji/
نجج ذج نجل نجم نجح
* (ذجج) ذَجَّ ـُ ذَجّ doći, vratiti se s puta
ـ هـ (po, is)piti/vodu/
* ذَجَلَ ـُ ذَجْل ه nanijeti nepravdu, učiniti nasilje
* (ذجم) ذَجْمَة riječ
* ذَجَحَ ـَ ذَجْح ه هـ oguliti; pomaći; prenijeti
ـ ب ه (po)roditi
أَذْجَحَ على ه brinuti se, starati o
مَذْجِح Mezhidž/npp.; ar.pleme
porijeklom iz Jemena/
نحح ذح نحذح
* (ذحح) ذَحَّ ـُ ذَحّ ه هـ pljusnuti, klepnuti
/šakom, dlanom/; rasjeći; samljeti, istucati
* ذَحْذَحَ brzati sitnim koracima
ـ هـ uzvitlati /prašinu - vjetar/
ذَحْذَاح dežmekast
ذُحْذُح zdepast
نحل أنحال نحول نحلط نحلم
* ذَحْل جـ أَذْحَال ، ذُحُول osveta; traženje
naknade (zadovoljštine) ; neprijateljstvo, mržnja
ذَحَل جـ أَذْحَال mržnja
* ذَحْلَطَ zbrkano govoriti
* ذَحْلَمَ ه هـ survati, strovaliti, baciti u dubinu;
oboriti; zaklati; udariti /kamenom i sl./
تَذَحْلَمَ survati se, strovaliti se, pasti u bezdan
نحم نحمل نحو نحا
* ذَحَمَ ـَ ذَحْم ه grditi, koriti; ponižavati
* ذَحْمَلَ هـ (za)valjati
* (ذحو) ذَحَا ـُ ذَحْو žuriti (se), brzati
ـ ه (žestoko) goniti
ـ ـُ ذَحْو ه obljubiti
نحي
* ذَحَى ـِ ذَحْي ه هـ zahvatiti/vjetar na
otvorenom/; pucati /vunu/
مَذْحَاة جـ مَذَاحٍ golijet /zemljište bez drveća/
نخخ
* (ذخذخ) ذَخْذَاخ k. ssve istražuje; oprezan;
impotentan; k. ispusti izmet pri
snošaju ili ejakulira prije njega

ذَخْذَخَان rječit /k. jasno i ispravno govori/
* ذَخَرَ ـَ ذَخْر هـ (sa)čuvati, pohraniti; (u)štedjeti
ذَخَّرَ nagomilati bogatstvo;
ذخر opskrbu (municije i sl.) prevoziti
ـ ه هـ opskrbiti, snabdjeti; ostaviti,
pohraniti, čuvati; nabiti /pušku/
إِذَّخَرَ (إِدَّخَرَ) هـ pohraniti, ostaviti, sačuvati;
(na)skupiti, (na)gomilati
ـ حُبًّا ل ه osjećati ljubav prema
مَا ـ جُهْدًا (وُسْعًا) فى nije žalio truda
إِدِّخَار čuvanje; pohranjivanje; uskladištenje;
štednja; skupljanje, gomilanje
إِذْخِر / ة / جـ أَذَاخِرُ mirisna žukva /bot.
Andropogon schoenanthus/
ـ مَكِّيّ despik, nard /bot. Andropogon nardus/
ذَاخِر gojazan, debeo
ذَخَّارَة dubok sanduk
ذُخْر جـ أَذْخَار pohranjena stvar; zaliha;
blago; prilog, doprinos /nauci/
ذَخِيرَة جـ ذَخَائِرُ zaliha; blago; doprinos, prilog;
živež, provijant; municija, džebhana; relikvija
مَذْخَر جـ مَذَاخِرُ spremnica; spremište,
skladište, magacin / pl. tak. = crijeva,
utroba, donji dio trbuha; žile, vene
مُذَخَّر جـ ات rezerva, zaliha;
konj odabran zbog brzine
مُذْخِر جـ ون vojni liferant
مُذَّخِر (مُدَّخِر) k. štedi svoje snage
za kasniji trk /konj/
مِذْخَر dvanaesnik, duodenum-an.
مُذَخِّرَة جـ ات akumulator; baterija
مَذْخُور zaliha, rezerva
ذدح ذذخ
* (ذدح) ذَوْدَح impotentan
* (ذدخ) ذَوْدَخ impotentan
* (ذذخ) ذَوْذَخ k. ejakulira prije snošaja
ذر ذرا
* ذَرْ وذر pusti!...
* ذَرَا، ذُرَا ← ذرو
* ذَرَأَ ـَ ذَرْء ه هـ stvoriti; umnožiti;
rasuti; (za)sijati /zemlju/
ذرأ ذرء ذريء
ـ sprijeda (ili sa strane) posjedjeti
/kosa/; (iz)gubiti zube, okrezubiti
ذَرِىءَ ـَ ذَرَأ b. (pro)sijeda sprijeda /kosa/
أَذْرَأَ ه هـ rasrditi; prekoriti; prestrašiti; proliti /suze/
ـ ه الى هـ primorati, prisiliti na
ـ ه ب ه nahuškati na (protiv)

ـ ه ب هـ podstaknuti, navratiti na
ـ spustiti mlijeko /deva/
أَذْرَأُ مـ ذَرْآءُ prosijed (sprijeda ili sa strane);
bijele glave ili crnobijelih ušiju
/uz crno ostalo tijelo - ovan/
ذَرْء mala količina, malo
مَا بَيْنَنَا ـ nema ništa među nama
هُمْ ـ النَّار oni su stvoreni za paklenu vatru
ذَرْء /itj. za dozivanje koze na muzenju/
ذَرْآنِيّ، ذَرَآنِيّ (sniježno) svijetlobijel
ذُرْأَة prosijeda kosa (sprijeda)
ذَرْأَة koza - zo.
ذَرِيء (po)zasijan/tek posijano žito
مُذْرِىء ـ مـ k. spušta mlijeko /deva/
* ذَرَبَ ـُ ذَرْب naoštriti /mač/
ذَرِبَ ـَ ذَرَب ، ذَرَابَة b.oštar, bridak /mač/;
ذرب
pogoršati se, rašiti se, pozlijediti se,
ispuštati, b. neizlječiva /rana/; nakon
smetnje tečno govoriti; kapati iz /nosa/
ـ على ه ružno, svašta govoriti
protiv /muževa - žene/
ـ ذَرَب ، ذَرَابة ، ذُرُوبَة b.pokvaren, odn.
zdrav /stomak/
ذَرَّبَ ه هـ naoštriti /mač i sl./;
ponijeti dijete da obavi nuždu
أَذْرَبَ život mu se pogoršao (postao težak i sl.)
ـ هـ naoštriti /mač i sl./
ذُرَاب otrov
ذَرَب جـ أَذْرَاب bestidan govor; neizlječiva bolest;
oboljenje probavnih organa; proljev; rđa
ذَرِب جـ ذُرْب oštar; ljuta, neizlječiva /rana/
rječit; bestidan /govor/ / cipelarski nož
ذَرْب bolest jetre; guta na vratu / rječit
ذَرْبَة izdajstvo, izdaja
ـ جـ ذَرَب žlijezda; žena oštra jezika (bestidna, zla)
ذَرَبَى nedostatak, mana
ذَرَبَّى nesreća, nedaća
ذَرَبَيَّا nedostatak; nesreća
ذَرِيب žut (cvijet)
مُذَرَّب naoštren, oštar; zatrovan /mač/
مِذْرَب jezik
مَذْرُوب naoštren, oštar
* (ذربط) ذَرْبَاطَة u jednom komadu /zemlja/
* ذَرَحَ ـَ ذَرْح هـ otrovati kantaridonom /hranu/
ـ هـ فى هـ vijati na /vjetru/
ذربط ذرح

ذَرَّحَ هـ otrovati kantarionom /jelo/; razvodniti /mlijeko/
ـ هـ فى هـ staviti u /vodu - šafrana/
أَذْرُحُ Ezruh /npl. u Jordanu/
ذَرَاح razvodnjeno mlijeko
ذُرَاح babak, kantarida - ent.
ذُرَّاح جـ ذَرَارِيحُ babak, kantarida - ent.
ذَرَح /drvo za izradu sedala/
ذُرَّح babak, kantarida - ent.
ذَرُوح babak, kantarida - ent.
ذَرُّوح، ذُرُّوح babak, kantarida - ent.
الذَّرِيحُ Zerih /npp.;ime dromedara/
ذِرِّيح babak, kantarida - ent.
ذَرِيحَة babak, kantarida - ent.
ـ جـ ذَرِيح brijeg, brdo
ذَرِيحِيّ (ة) purpuran, zerihijski /deva, potomak dromedara Zeriha/
* ذَرْذَرَ هـ (po)sipati; sijati /žito/
ذَرْذَار brbljav, govorljiv
* (ذرر) ذَرَّ ـُ ذَرّ ه هـ (po)sipati; (po)sijati /sjeme/; isturiti /bilje - zemlja/
ـ ه فى هـ razasuti /ljude/ po /zemlji/
ـ الرَّمَادَ (التُّرَابَ) فِي الْعُيُونِ sipati lug u oči /fig. - obmanjivati/
ـَـُ ذَرّ، ذُرُور početi sijediti, b. prosijed (sprijeda)
ـَـُ ذَرّ، ذُرُور iznići, (is)proklijati; iznići /sunce/; smršati, smežurati se /meso/
مَا ـ شَارِق /dokle god sunce izlazi, tj. nikada, c. neg./
ـ قَرْنُ الْخِلاَفَاتِ بَيْنَ ه izbi(ja)le su nesuglasice (iz)među
ذَارّ b. zloćudna, opaka, zla /deva/
إِذْرَار pulverzacija, pretvaranje u prah
ـ إِنْبِثَاقِيّ raspršivanje zraka
ذَرّ (po)sipanje-sijanje /sjemena/
~ الرَّمَادِ (التُّرَابِ) فِي الْعُيُونِ sipanje luga u oči - fig.
ـ sitni mravi; djelići, praške, čestice; atomi; potomstvo,
ذَرَار gnjev; odvraćanje u srdžbi (od)
ذُرَارَة ra(za)suti prah
ذَرَّة جـ ات sitni mrav;čestica, djelić, praška; trun /sumnje/;atom; kapljica /znoja/
~ الثَّلْجِ snježna pahuljica
ذَرُور جـ أَذِرَّة prašak;puder; barut; začin

~ الخَشَبِ drvno brašno
~ العِظَامِ koštani prah
ذَرُورِيّ k.je u prahu, pulveriziran; barutni, barutom napunjen
ذَرِّيّ جـ ون atomist
ـ (ة) atomski
ـ، ذُرِّيّ sjaj, politura /mača/
ذُرِّيّ k.se odnosi na potomstvo (djecu)
ذَرِيرَة جـ ذَرَائِرُ prašak, puder, miris; (bijeli) kozlac/bot.Arum italicum/
ـ غَرَوِيَّة koloid
ذُرَيْرَة osjenica /bot.Aristida lanata/
ذَرِّيَّة atomnost
ذُرِّيَّة (ذَرِّيَّة، ذِرِّيَّة) جـ ذَرَارِيُّ potomstvo, djeca; žene
مِذْرَة torba za sijanje;sijačica /stroj/
* ذَرَزَ ـَ ذَرَز živjeti u izobilju, uživati
* ذَرْطَأَ ـ ذَرْطَأَة، ذِرْطَاءَة nešto ružno pojesti
* ذَرْطَى nešto ružno pojesti
* ذَرَعَ ـَ ذَرْع هـ ه (iz,pre)mjeriti (laktom); preći preko, proći kroz; hodati po; odstraga zadaviti; spopasti /povraćanje/ u hodanju pobijediti; stati na prednju nogu /devi/ da bi je drugi pojahao
ـ ه هـ بِعَيْنِهِ (نَظَرِهِ) mjeriti očima (pogledom) promatrati (pažljivo)
ـ هـ بِقَدَمَيْهِ ići kroz, hodati po
ـ ل ه عنده zauzeti se za...kod
ذَرْعَ ـُ ذَرَاعَة i. dugačak korak /konj/; harati /smrt/; b.okretna, spretna /žena/
ذَرِعَ ـَ ذَرَع umori se /noga/; piti iz male miješine; b. pohlepan
ـ الى ه zauzeti se za
ذَرَّعَ ه هـ otpozadi zadaviti; prouzročiti, izazvati
ـ هـ ل ه saopćiti, kazati
ـ (po)dići ruke; dati znak, rukom, (do)mahnuti
ـ ب هـ priznati
ـ فى هـ mahati (razmahivati) rukama; ispružiti ruke /plivajući/; pretjerivati u /govoru/
ـ ل ه kraj julara svezati za prednju nogu /deve/
ذَارَعَ ه prodati na aršine; natjecati se s... u hodanju; sastajati se, saobraćti s
أَذْرَعَ ه هـ uzeti pruživši ruku; izbaciti /bljuvotinu/; prihvatiti za mišicu
ـ هـ مِنْ تَحْتِ هـ izvaditi (ispružiti) ruke ispod /ogrtača/

ـ pretjerivati; oteliti se
فِي الْكَلاَمِ mnogo govoriti
تَذَرَّعَ napuknuti za dužinu lakta; cijepati palmino lišće (za izradu hasure)
ـ ب هـ uzimati za izliku, ispričavati se (čime); služiti se, koristi se; pribjeći; naoružati se
ـ ب هـ الى هـ poslužiti se kao sredstvom
ـ فِي الْكَلاَمِ mnogo govoriti
ـ هـ laktom (aršinom) izmjeriti; zagaziti u /vodu/
تَذَارَعَ هـ preći preko, proći kroz
إِنْذَرَعَ daleko odmaći
ـ فى هـ žuriti u
إِذَّرَعَ هـ من هـ ispružiti /ruke/ ispod
إِسْتَذْرَعَ ب هـ sakriti se, zakloniti se iza (pozadi)
ـ زَغَبًا dobiti paperje po nogama /ptica/
أَذْرَعُ (naj)rječitiji; najbrže (najgroznije) /ubistvo/
ـ هُنَّ لِلْمَغْزَلِ najvještija prelja
ـ mješanac, polutan, melez
Ezre'/npl. u Havranu, Sirija/
أَذْرَعَات، أَذْرِعَات Ezre'at /npl. u Siriji/
أَذْرَعِيّ ezre'ijski /ez Ezre'ata/
ذَارِع ـ سـ k, brzo prede /žena/, velika /mješina/
ـ جـ ذَوَارِعُ mala mješina /od kože s nogu/
ذَرَّاع mala mješina
ذِرَاع جـ أَذْرُع، ذُرْعَان ـ سـ podlaktica; nadlaktica, mišica; ruka; prednja noga; lakat, aršin; snaga, moć; povjesno /konca, svile/; žig na nozi /deve/; c. art.= sedma mjesečeva stanica /u Lavu, 7. dan lunarnog mjeseca/; poluga; krak /dizalice/; ruda /kočije/; jezičac /vage/
ـ إِسْتَانْبُولِيّ (تُرْكِيّ) /mjera =0,665 m/
ـ بَغْدَادِيّ (بَلَدِيّ) /mjera = oko 0,8o m/
ـ بَلَدِيّ lakat, aršin /=0,58 m/
ـ حَلَبِيّ /mjera = 0,68 m/
ـ مِعْمَارِيّ /mjera = oko 0,75 m/
ـ مِعْمَارِيّ مُرَبَّع /mjera = 0,5625 m^2/
ـ مِعْمَارِيّ مُكَعَّب /mjera = 0.4218 m^3/
~ الدَّفَّة držak kormila
~ العَامِلِ vrh koplja
~ الهَنْدَسَة /mjera = 0,65 m/
الذِّرَاعَان Zira'an /dva brijega u Arabiji/
ذِرَاع جـ ذَوَارِعُ mala mješina
ذِرَاعِيّ mišični, ručni /an. brahijalan/
ذَرْع sila, moć, uticaj; dužina mjerena laktom
ـ جـ ذِرْعَان bivolče; deva za k. se sakrije lovac

ذرز ذرطأ
ذرطى ذرع
ذرذر
ذرر
ذر

ذرع

ذَرِع (ة) jezičav, duga jezika; k danju
i noću putuje; dobar dug
ذَرِعَات noge /životinja/; brze i dugih koraka
ذُرْعَة جـ ذُرَع sredstvo /za postizanje/
ذَرُوع brz, hitar, dugog koraka i lak
/konj i sl./ - / dromedar
ذَرِيع brz; nagla, prijeka /smrt/; prostran, širok;
grozan, jeziv, užasan, strašan; neizbježan,
neminovan /opasnost/ zagovornik, posrednik
ذَرِيعَة جـ ذَرَائِعُ sredstvo; isprika, izlika, izgovor;
deva za k. se zakloni lovac; lovačka
kamuflaža; kolut za vježbanje u gađanju
مِذْرَاع جـ مَذَارِيعُ noga /životinje/ pl. tak.
krajevi; mjesta na rubu pustinje
مُذَرَّع kome iz rane na vratu teče krv po ruci;
k. je pretekao ostale konje; k. ima crne
pjege po najtanjim dijelovima cjevanica
/vo/; onaj čija je majka boljeg roda nego
otac ili čija je majka Arapka, a otac nearap
مُذَرِّع kiša k. natopi zemlju za lakat u dubinu
مِذْرَع جـ مَذَارِعُ mala mješina /od kože s noge/;
noga /životinje iznad koljena/; pl. tak.
= krajevi, mjesta na granici pustinje; palme
(datulje) blizu kuća; zavoji, okuke /doline i sl./
مُذْرَعَة oplećak; ovratnik
مُذَرَّعَة po nogama prugasta hijena
ذرعمط * ذُرَعْمِط pohlepan (za svim) /grušalina
ذرف * ذَرَفَ ـِ ذَرْف ، ذَرَفَان ، ذُرُوف ، ذَرِيف ،
تَذْرَاف (po)teći /suze/; zasuziti, pustiti suze /oko/
ـ ه (pro)liti /suze-oko/
ـ ذَرَفَان polako (teško) koračati
ذَرَّفَ ـ تَذْرِيف ، تَذْرِفَة ، تَذْرَاف ه liti /suze/
ـ ه + ه dovesti blizu /smrti/; upoznati s, pokazati
ـ على ه preći, prekoračiti, premašiti /godine/
ـ ه pustiti /oko/ da lije suze
أَذْرَفَ ه pustiti /oko/ da suze lije
إِنْذَرَفَ teći, liti se /suze/
إِسْتَذْرَفَ ه (pro)liti /suze; pustiti da kapa
ـ b. puno i trebati da se pomuze /vime/
ذَرَّاف brz, hitar
ذُرْفَة /vrsta biljke/
ذَرِيف k. teče /suza/
ذَوَارِفُ k. teku (suze, vode)
مَذْرَف جـ مَذَارِفُ unutrašnji kut oka
درفق * (درفق) إِذْرَنْفَقَ ici naprijed

ذرق

* ذَرَقَ ـُ ذَرْق opoganiti se /ptica/; pasti /meteor/;
poskakivati, kovitlati se /voda/
ـ على ه bestidno govoriti o (protiv); smatrati
sramotnim (neumjesnim) /govor/
ذَرَقَ ـَ brabonjati, balegati /stoka/
أَذْرَقَ opoganiti se /ptica/; roditi smiljem /zemlja/
ـ ه pustiti da se opogani /ptica/
تَذَرَّقَ ب ه podmazati oči /smiljem/
إِذَّرَقَ podmazati oči /smiljem/
ذُرَاق ptičiji izmet
ذَرْق ptičiji izmet
~ الطَّيْر imela /bol. Loranthus/
ذَرِق k. se (o)pogani /ptica/
ذُرَق / ة / smilj, grozdasta piskavica, divlja
djetelina /bot. Trigonella corniculata/
مُذَرَّق razvodnjeno /mlijeko/
ذرقط ذرم
* ذَرْقَطَ : ـ الكَلَامَ (iz,pro)govoriti
* ذَرَمَ ـُ ذَرْم ب ه roditi; pobaciti /žena-djete/
* ذَرْمَلَ (po)kakiti se; žureći se poslužiti gosta,
ذرمل
iznijeti mu tek iz luga izvađen hljeb
* (ذرنح) ذُرْنُوح babak, kantarida - ent
ذرنح
* ذُرَة ← ذرو
* (ذرو) ذَرَا ـُ ذَرْو ه uzvitlati, podići, ponijeti
ذرو ذرا
/prašinu - vjetar/; vijati /pšenicu/;
(pro)rasuti; naprašiti; pulvezirati
Δ ـ ه ه (ذَرَأَ) stvoriti
ـ (pro)juriti, trčati; letjeti, lebdjeti
ـ الى ه ه poći prema
ـ فُوهُ izgubiti zube
ذَرًا dvorište, okućnica; zaklon; zaštita, okrilje
ذُرَا ← ذُرَة
ذُرَاوَة pljeva; (vjetrom nošeni) otpaci suhog bilja
ذُرَة : ـ بَلَدِيَّة proha, proso /bot. Panicum
miliaceum/; sirak, metlaš /bot. Sorghum vulgare/
ـ بَيْضَاءُ proha, proso
ـ حَمْرَاءُ proha; metlaš, sirak /bot,
Sorghum vulgare var. bicolor/
ـ رَفِيعَة sirak, metlaš - bot.
ـ سُكَّرِيَّة sladorni kukuruz /bot. Zea saccharata/
ـ شَامِيَّة kukuruz /bot. Zea mays/
ـ صَفْرَاءُ kukuruz
ـ صَوَّانِيَّة tvrdi kukuruz /bot. Zea indurata/
ـ صَيْفِيَّة proha; sirak, metlaš
ـ عُوَيْجَة sirak, metlaš /bot.
Sorghum vulgare (var. cernum)/

ذراية

ـ قَيْظِيَّة proha, proso
ـ مِصْرِيَّة /žuti eg. kukuruz/
ـ نِيلِيَّة sirak, metlaš
ـ فَشَّار kukuruz kokičar (za kitere) /bot. Zea everta/
~ نَابِ الْجَمَلِ zupčasti kukuruz
/bot. Zea indentata/
ذَرْو dio /vijesti i sl./
ـ مِن الْحَدِيث uvijen govor (u aluzijama)
ذَرْوَة Zerva /npl. u Egiptu/
ذُرْوَة جـ ذُرًى visina; vrh(unac); sijeda kosa; grba
/deve/; apogej; bogatstvo / pl. tak. =početak /noći/
ذِرْوَة جـ ذِرًى visina; vrh(unac)
الذَّرْوِيُّ Zervi - npp.
مِذْرَوَان dvije strane glave; dva kraja luka; dva guza
مذروية zadnjica
ه ذَرْوَرُ Zerver /obl.u Indiji/
* ذَرَى ـِ ذَرْي ه dizati, nositi /prašinu
- vjetar/; rasipati; vijati /žito/
ذري
ـ osijedjeti; pasti
ـَ ذَرِيَ osijedjeti /brada/
ذَرَّى ه ه vitlati, nositi /prašinu - vjetar/;
hvaliti, uzdizati /svoje porijeklo/; tražiti zlato
u /rudači/ rasipati; vijati /žito/; ostrići /ovcu i sl./
ostavivši pramen na leđima /radi raspoznavanja/
ـ ه ب ه izvaditi, iščupati /kopljem/
ـ رَأْسَهُ počešljati kosu
أَذْرَى (po)tražiti utočište kod vladara;
i. visoku grbu /deva/
ـ ه odnijeti /vjetar/; rasipati;
sijati; vijati /žito/; (pro)liti /suze/
ـ ه من ه ه zbaciti s
تَذَرَّى b. izvijano /žito/
ـ ب ه ه (من ه ه) staviti se pod zaštitu;
skloniti se pod, zakloniti se za
ـ ه ه oženiti se iz najuglednije porodice
/plemena/; (is)popeti se na; uzjahati na
إِنْذَرَى b. uzvitlan, odnesen (od vjetra);
b. izvijano /žito/; b. posijano /sjeme/
إِسْتَذْرَى tražiti mužjaka, htjeti da se pari /koza/
ـ ب ه tražiti zaštitu, stati pod okrilje
ـ ب ه skloniti se u hlad /drveta/
تَذْرِيَة raspršivanje; pretvaranje u prah, pulverizacija
(ذَارِيَة) جـ ات vjetar k. diže prašinu; žena
k. puno rađa / pl. c. art. = 51. poglavlja Q./
ذَرَّايَة vijalica, vijača /za žito/

ذَرًى dvorište, okućnica; zaklon; okrilje, zaštita; prosuto; proljevana suza, ćud, narav
ذُرًى pljeva
ذَرِيَّة deva za k. se zaklanja lovac
مُذْرٍ rasplinjač, karburator; mlaznica; prskalica
مِذْرَاة ج مَذَارٍ vijača /lopata, vile za vijanje žita/
مِذْرًى ج مَذَارٍ vijača /za žito/
* (ذشش) ذَشَّ brzo putovati
* (ذطط) أَذَطُّ iskrivljene vilice /čovjek/
* (ذعب) تَذَعَّبَ ه prestrašiti, prepasti
إِنْذَعَبَ tečí, protjecati /voda/
ذُعْبَان vučić
مُذْعَابٌ : مُذْعَابِّينَ idući jedan za drugim
* (ذعبل) ذَعَابِيلُ poderana /odjeća/
* ذَعَتَ ـَ ذَعْتَ ه هـ udaviti, odgurnuti, odbiti; prašinom istrti
* ذَعَجَ ـَ ذَعْج ه žestoko odgurnuti; obljubiti
* ذَعْذَعَ هـ raspršiti; rasuti /imetak/; odati /tajnu/; razglasiti, raširiti /vijest/;(za)tresti /drveće - vjetar/
تَذَعْذَعَ rasuti se; otkriti se; razvaliti se; tresti se; razglasiti se
ذَعَاذِعُ loše palme (datulje)
ذَعَاذِعَ tamo-amo, na sve strane
ذَعْذَاع indiskretan čovjek: klevetnik
مُذَعْذَع sumnjivog porijekla, uljez
* ذَعَرَ ـَ ذَعْر ه prepasti, prestrašiti
ذُعِرَ b. preplašen, prepasti se, bojati se
ذَعِرَ ـَ ذَعَر b. začuđen, preneražen, zapanjiti se
أَذْعَرَ ه preplašiti, (u, za) prestrašiti
تَذَعَّرَ prepasti se, prestrašiti se
إِنْذَعَرَ b. preplašen, osjetiti strah, bojati se
ذَاعِر plašljiv;k. ima mana, loš rđav, zao, opak
ذَعَارِيرُ bale /iz nosa/
ذَعَارِيرَ na sve strane
ذَعَر začuđenost; zapanjenost, preneraženost
ذُعَر opasan, strašan, jezovit
ذُعْر bojazan, strah, panika
ذَاعْرَاءُ stražnjica, zadnjica
ذَعْرَة strah, bojazan
ذُعَرَة govedarka - om.
ـ، ذُعْرَة ـ سـ k. ima nedostataka
ذُعْرَة zadnjica, stražnjica
ذُعْرِيَّة teška, zla /godina/
ذَعُور ـ سـ plašljiv; (žena) k. se plaši sumnjičenja i ružnog govora; (deva) k. se plaši kad joj se dirne vime (te ne pušta mlijeka)
مُذَعَّرَة bijesna (deva)
مَذْعُور preplašen, prestrašen
* ذَعَطَ ـَ ذَعْط ه brzo zaklati (ubiti)
إِنْذَعَطَ (skoro) umrijeti
ذَاعِط brza /smrt/
ذَعْوَط nagla, prijeka /smrt/
* (ذعع) ذَعَاعَة ج ذَعَاع skupina; stado; loša palma; razmak među dvije palme
* ذَعَفَ ـَ ذَعْف ه هـ napojiti otrovom
ـ ذَعَفَان k. odmah usmrćuje; zatrovati /jelo/
ذَعَفَ ـَ ذَعَف preminuti
أَذْعَفَ ه brzo ubiti, namjestu ubiti
إِنْذَعَفَ izgubiti dah /trčeći/; izdahnuti, naglo umrijeti
ذُعَاف ج ذُعَف smrtonosan, k. odmah usmrćuje /otrov/; brza /smrt/
ذَعْف (otrov) k. smjesta usmrćuje
~ اللُّعَاب ـ سـ /zmija/ čiji otrov smjesta ubija
ذَعَفَان prijeka (brza) smrt
مُذْعَف nagla, brza /smrt/
مَذْعُوف zatrovano /jelo/
* ذَعَقَ ـَ ذَعْق ه vikati, (vičući) plašiti
ذُعَاق smrtonosna /bolest/
* ذَعِلَ ـَ ذَعَل هـ poricati pa priznati
* (ذعلب) تَذَعْلَبَ šmugnuti, skliznuti, izmaknuti; leći lako odjeven
Δ إِذْعَلَبَّ (< إِدْلَعَبَّ) odjuriti
ذَعَالِبُ dronjci, tralje, prnje
ذِعْلِب ج ذَعَالِيبُ rub, kraj /haljine/; krpa, komad tkanine; mala potreba
ـ م، ذِعْلِبَة ج ذَعَالِيبُ rub; krpa; brza deva; :ženka noja; mala potreba / pl. tak. = pohabana /odjeća/
ذُعْلُوب ج ذَعَالِيبُ rub /haljine/
* (ذعلت) ذَعَالِتُ = ذَعَالِبُ
* ذَعْلَفَ ه zavesti, upropastiti
* (ذعلق) ذُعْلُوق mladić usijane glave; ime ptičice; ime sablje; vrsta gljive; ozorina, pasja ružica, prasac, šipakčić, /bot. Cytinus hypocistis/
ـ ـ م ovca malih usta
ذُعْلُوق /itj. zov ovci da je pomuzu/
* ذَعْمَطَ ه brzo zaklati
ذَعْمَطَة tak. = žena bestidnog jezika
* ذَعِنَ ـَ ذَعَن ل ه pokoriti se, potčiniti se, poslušati, povinovati se
أَذْعَنَ brzo poslušati, b. poslušan
ـ ل ه pokoriti se; poniziti se; popustiti
ـ ل ه ب هـ priznati /pravo/
إِذْعَان pokornost, podložnost, poslušnost; izdašnost; prinos
مِذْعَان pokoran, poslušan; popustljiv; kome se pokoravaju
مُذْعِن poslušan, pokoran
* ذَغَتَ ـَ ذَغْت ه هـ zadaviti; silovito odbiti; prašinom istrljati
* (ذغغ) ذَغَّ ـُ ذَغّ ه obljubiti
* ذغمر) ذَغْمَرِيّ zle ćudi - gen.
ذُغْمُور uvijek pun mržnje
* (ذغى) ذَاغِيَة glupača, k. stalno žvače
* ذَفْذَفَ gordo ići, kočoperiti se
ـ على ه dotući /ranjenog/
* ذَفَرَ ـَ ذَفَر (jako) (za) mirisati; zaudarati, smrdjeti; b. bujno /bilje/
أَذْفَرَ mirisati; zaudarati
إِسْتَذْفَرَ staviti krpu i sl. na stidnicu /žena pri menstruaciji/
ـ ب هـ čvrsto odlučiti
ـ فى هـ b. odlučan i smion u
أَذْفَرُ م ذَفْرَاءُ ج ذُفْر vanredan /mošus/; mirisav; smrdljiv; sa zarđalim oružjem i sl. /četa/
ذَفَار rep
~ الخُرُوف divlja rezeda /bot. Reseda/
ذَفَر jak miris; smrad /ispod pazuha/
ذَفِر izvrstan /mošus/; mirisan; smrdljiv; kome zaudara ispod pazuha
ذِفِرّ s velikom ušnom kosti /deva/; težak; žestok, silan; krupan, velik; visok; jedar, jak; dugovrat
ذَفْرَاءُ tak.=gorska (divlja) ruta /bot.Ruta montana/
ذَفَرَة žestok miris; zadah (ispod pazuha)
ذَفِرَة /vrsta biljke/
ذِفِرَّة rasna deva
ـ ـذ debeo magarac
ذِفْرَى ج ذِفْرَيَات، ذَفَارٍ، ذَفَارَى، ذَفَارِيُّ ušna kost /deve/
مَذْفُور (ة) puna rute /bašča/
Δ (ذفرف) ذُفْرُوف (< ثُفْرُوف) peteljka /datulje/
Δ ذَفَطَ ـ . . . (< ذَقَطَ) (s)pariti se /ptice/; opoganiti se /muha/

ذعط
ذعع
ذعف
ذعق
ذعل
ذعلب
ذعلف
ذعلق
ذعمط
ذعن
ذغغ
ذغ
ذغمر
ذغي
ذفذف
ذفر
ذعر
ذشش
ذش
ذطط
ذعب
ذعبل
ذعت
ذعج
ذعذع

ذَفُوط slab
* ذَفْطَسَ izgubiti imetak (stoku)
* (ذفف) ذَفَّ ـ ذَفّ ه usmrtiti /kuga/
ـ ذَفٍّ، ذِفَاف، ذَفَف على ه dotući,
zadati smrtni udarac
ـ فى هـ žuriti, brzati u
ـ ذَفِيف b. lak, b. moguć. moći se lako učiniti
ذَفَّفَ (على) ه dotući /ranjenika/
ـ هـ smanjiti, olakšati /tovar/
ـ brzati, hitjeti
ذَافَّ (على ، ل)ه dotući /ranjenika/
أَذَفَّ (على) ه dotući /ranjenika/
إِسْتَذَفَّ b. moguć, izvodiv, ostvariv
ذَفّ klepet, topot /obuće/
ـ ovce
ذُفّ malo /vode/
ذَفَاف zadavanje smrtnog udarca /ranjeniku/
ذُفَاف brz, lak; vrlo /int.uz hufaf/
ذِفَاف جـ أَذِفَّة، ذُفُف hitar, lagan / smrtonosan
otrov; malo vode; zalogaj, ništa /c. neg/
ذُفَافَة ـ ذ Zufafa - npp.
ذَفَف malo /vode/
الذَّفُوفُ Zefuf /ime konja kralja Nu'mana
ذَفِيف brz, lagan; smrtonosna
/kuga/; vrlo /int. uz hafif/; jež
مُذَفَّف lagana, brza /strijela/
* ذِفْل (ذَفْل) žitki katran (smola)
* (ذقح) تَذَقَّحَ ل ه lažno okriviti
ذُقَّاحَة k. lažno okrivljuje
مُتَذَقِّح ل ه odan, naklonjen /zlu/
* (ذقذق) ذَقْذَاق oštrog, hitrog jezika
* ذَقَطَ ـ ذَقْط، ذُقْط opoganiti se /muha/
ـ(ة) skočiti na (ženku) - /mužjak/
تَذَقَّطَ هـ pomalo uzimati
ذَقَط srdit, ljut
ذُقَط جـ ذِقْطَان mušica
ذِقْطَان ljutit
ذُقَطَة ـ ذ zao čovjek
ذَقِيط opak čovjek
مَذْقُوط puno (upljuvano od) mušica /meso/
* ذَقَنَ ـُ ذَقْن ه udariti po bradi
ـ على هـ nasloniti bradu na
ذَقَنَ ـَ ذَقَن i. ispupčen rub /kofa/
ذَقَّنَ على هـ osloniti se bradom na
ذَاقَنَ ه pritijesniti, dovesti u škripac

ذفطس ذفف ذف

ذقن

أَذْقَنُ مـ ذَقْنَاءُ جـ ذُقْن k. ima isturenu donju vilicu;
f. tak. = iskrivljena stidnica /žene/
ذَاقِنَة donji dio brade; deva
opuštene donje vilice /u hodu/
ذَقْن، ذَقَن (ذِقْن) جـ أَذْقَان، ذُقُون brada, donja
vilica; zalistak, soluf
~ البَاشَا /bor. Albizzia Lebbek/
~ الحَيَّة zmijobradac /bot. Ophiopogon japonicus/
~ الشَّيْبَة osjenica /bot.Aristides/
~ الشِّيح (veliki) bijeli pelin
/bot.Artemisia arborescens/
~ المَعْزَة kozja brada, gorska surućica, medvjedo-
vina /bot. Spiraea aruncus odn. Aruncus silvester/
ذِقْن starac, čiča
ذَقَنَى povijenog (ispupčenog) ruba /kofa/
ذَقُون ـ سـ k. opusti donju vilicu /u hodu
deva/; povijenog ruba /kofa/
* (ذقو) أَذْقَى مـ ذَقْوَاءُ mlohavih
ušiju i nosa /konj/
* (ذكأ) ذَكَاء، ذُكَاء ← ذكو
* (ذكب) مَذْكُوبَة dobra (kreposna) žena
* ذَكْذَكَ ه (po) škakljiti, golicati
ذَكْذَكَة škakljenje; smirenost, duševno
zadovoljstvo; vedrina, živahnost
* ذَكَرَ ـُ ذَكْر ه udariti po penisu
ـ ذِكْر ه هـ spominjati; navoditi, citirati; ukazivati
na; izvještavati, pričati; slaviti, hvaliti /Boga/; kle-
vetati, ogovarati; (za) prositi /ženu/; čuvati /pravo/
ـ ه بِخَيْرٍ (بِالْخَيْرِ) lijepo govoriti o;
ostati u lijepoj uspomeni
ـ بَشَرٍّ (بِالسُّوءِ) ružno govoriti o;
ostati u ružnoj uspomeni
يُذْكَر spomena vrijedan; značajan, znatan, važan
لا ـ k. nije spomena vrijedan, beznačajan
ذَكَرَ ـُ ذِكْر، تَذْكَار ه هـ sjećati se, (pri)sjetiti se;
(za)pamtiti; i, na umu; misliti na
ذَكَّرَ ه (ب) هـ podsjetiti, upozoriti,
opomenuti, skrenuti pažnju na
ـ ه هـ držati propovijed (vaz); okovati /oruđe/;
oploditi /palmu/; gr. = staviti u muški
rod, upotrijebiti u muškom rodu /riječ/
ذَاكَرَ هـ sjećati se; (napamet) učiti,
memorirati, studirati, raditi /zadaću/
ـ ه فى هـ razgovarati s...o; savjetovati
se s...o, konferirati o

ذقو أذقي

ذكأ

ذكب ذكذك

ذكر

أَذْكَرَ roditi muško, rađati mušku djecu
ـ ه + هـ podsjetiti na
تَذَكَّرَ tražiti muškarce /žena/
ـ هـ sjetiti se
تَذَاكَرَ هـ zajednički se sjećati (spominjati), jedan
drugog podsjećati na; zajedno učiti (ponavljati)
ـ فى هـ (zajednički) razgovarati, raspravljati o
إِدْكَرَ (إِدَّكَرَ، إِذَّكَرَ) ه هـ sjetiti se
إِسْتَذْكَرَ هـ sjećati se; znati (učiti)
napamet, (za)pamtiti
ـ omotati konac oko prsta da
bi ga na nešto podsjetio
أَذْكَر (naj)oštriji; - jači; k.ima (naj)veći ud (tj.penis)
إِسْتِذْكَار sjećanje, uspomena; pomen,
komemoracija; memorandum
تَذْكَار، تِذْكَار جـ ات sjećanje, spominjanje;
uspomena, suvenir; opomena
~ الأَمْوَات Dan mrtvih
~ جَمِيعِ القِدِّيسِينَ Svisveti - kr.
~ صَيْد lovački trofej
تَذْكَارًا ل ه هـ za uspomenu na, u spomen na
تَذْكَارِيّ (تِذْكَارِيّ) posvećen uspomeni;
komemorativan
تَذَكُّر sjećanje, spominjanje
ه تَذْكَرْجِيّ جـ ـة blagajnik, biljetar, kondukter
تَذْكِرَة جـ تَذَاكِر cedulja, listić, biljet, karta;
ulaznica; potvrda; isprava; svjedodžba;
pismo; pasoš; opomena; uspomena
ـ بَرِيدِيَّة poštanska karta, dopisnica
ـ سِيَاحِيَّة turistička karta
ـ طِبِّيَّة (ljekarski) recept
ـ مُرُورِيَّة propusnica
~ إِثْبَات الشَّخْصِيَّة lična karta
~ الإِشْتِرَاك pretplatnička karta
~ البَرِيد (البُوسْتَة) dopisnica
~ تَحْقِيق الشَّخْصِيَّة lična karta
~ الدُّخُول ulaznica
~ الدَّعْوَة poziv(nica)
~ ذَهَاب وَإِيَاب povratna karta
~ الرَّصِيف peronska karta
~ السَّفَر putna (vozna) karta; pasoš
~ العِلاَج bolesnički list; zdravstvena legitimacija
~ المُرُور propusnica; pasoš
~ المُكَالَمَة žeton za telefonski razgovor
~ النُّفُوس iskaznica; rodni list

(lična) legitimacija ~ الهُوِيَّة
kondukter تَذْكَرِيّ
uspomena, sjećanje; تَذْكِير
opomena; oplodnja; savjet, propovijed; gr. =
stavljanje u muški rod, upotreba u muškom rodu
memorijal تَذْكِيرَة جـ تَذَاكِيرُ
pamćenje, memorija ذَاكِرَة
pobožan /k. mnogo Boga spominje/ ذَكَّار
divlja smokva /bot. Caprificus/ ذُكَّار
okovi, lanci ذَكَّارَة
muške palme ذُكَّارَة
ذَكَر جـ ذُكُور، ذُكُورَة، ذُكْرَان، ذِكَار، ذِكَارَة،
muški; oštar /mač/; jako, dobro ذِكَرَة، مَذَاكِيرُ
/željezo/; nerodna /palma/; žestoka /kiša/ / muš-
karac, muško; muški (spolni) ud, penis; mužjak
trut-ent. ~ النَّحْلِ
gorko povrće ذُكُورُ الْبَقْلِ
k. mnogo spominje. k. se dobro sjeća, ذَكِر (ة)
k. ima dobro pamćenje; f. muškobarasta /žena/
sjećanje ذُكْر
sjećanje, uspomena, spominjanje, ذِكْر جـ أَذْكَار
navođenje, citiranje, citat, imenovanje;
prizivanje Boga, spominjanje božjeg imena;
zikr; molitva; izvještavanje, pričanje; glas, ugled,
renome, čast; vjerozakon /knjiga/; Kur'an; Tora,
Tevrat/ jak; hrabar; obilan, žestoka /kiša/
/naziv za Kur'an/ الـ~ الحَكِيمُ
fig. = grlica - orn. ~ اللّه
~ الحَقّ جـ ذُكُورُ الْحَقّ (الحُقُوق)
spis, akt, potvrda
govoreći; povodom; prilikom; a propos عَلَى ~
muški; muškobanjasta /žena/ ذُكْرَانِيّ (ة)
glas, ugled, slava, renome; pohvala; jačina, ذُكْرَة
snaga; muževnost; sječivo; oštrina, žestina
uspomena, sjećanje; slava, čuvenost ذِكْرَة
muževan ذَكَرِيّ
uspomena, sjećanje, spomen / ذِكْرَى جـ ذِكْرَيَات
pl. tak. = uspomena, memoari
trogodišnjica الـ~ الثَّالِثَةُ
stogodišnjica الـ~ المِئَوِيَّةُ
k. mnogo spominje, k. se dobro ذَكُور
sjeća; k. ima dobro pamćenje
muževnost ذُكُورَة
muževnost ذُكُورِيَّة
k. se dobro sjeća, ذَكِير

k. ima dobro pamćenje; najbolje, najfinije
/željezo/; k. oholo odbija /čelik (ocal, nado)
k. ima dobro pamćenje; k. često spominje; ذِكِّير
k.učestvuje u „zikru" - isl. / vrač, gatalac
muškobanjasta /žena/ مُتَذَكِّرَة
jajca, muda, mošnice /an. testikule/ مُذَاكِر
zdogovor, savjetovanje, مُذَاكَرَة جـ ات
konferencija; sudsko vijećanje; učenje
(napamet), memoriranje; studiranje, studij
kome se rađaju muška djeca; مِذْكَار ـ ـة
k. rađa mušku djecu /žena/; na
k. raste gorko povrće /zemlja/; strašna
/pustinja/ kuda idu samo (hrabri) muškarci
mjesto sjećanja / pl. tak. مَذْكَر جـ مَذَاكِر
= crni kamen /u Kabi/
muški; gr. = muškoga roda; مُذَكَّر (ة)
bridak; sjajan /mač/; opasan /put/;
strašan /dan/; muškobanja(sta) /žena/
velike glave /deva/ ~ ةُ الثُّنْيَا
propovjednik; nomenklator /vrsta komornika/ مُذَكِّر
k. rađa mušku djecu; opasan /put/; مُذْكِر ـ ـة
strašan /dan/; teška, velika /nesreća/
uspomene, sjećanje, مُذَكَّرَات
memoari, zapisi; dnevnik
slična mužjaku /deva/ مُذَكِّرَة
sjećanje; bilješka, primjedba; predstavka, ـ جـ ات
memorandum, nota; rasprava; memaoari;
naredba, dekret; bilježnica, notes; velika nesreća
verbalna nota ـ شفَاهِيَّة
optužnica ~ الإِتِّهَام
poziv na sud ~ الإِحْضَار
nalog o dovođenju pred (na) sud ~ الجَلْب
dnevnik مُذَكَّرَات يَوْمِيَّة
spomenut, naveden; spomena مَذْكُور
vrijedan, ; slavan, čuven, znamenit
nižespomenut الـ~ أَدْنَاهُ
gorespomenut الـ~ أَعْلَاهُ
ranijespomenut الـ~ آنِفًا
Zekrun /npl. u Libanu/ ٥ ذَكْرُونُ
razgorjeti se, * (ذكو) ذَكَا ـُ ذَكًا، ذَكَاء، ذُكُوّ
raspaliti se; žeći, pripeći /sunce/; rasplamtjeti se /rat/
zaklati, žrtvovati /životinju/ ـ ذَكًا، ذَكَاة
(za)mirisati /mošus/ ـ ذَكَاء
b. oštrouman, pronicljiv; ذَكُوَ ـُ ذَكَاء
b. razborit, inteligentan

ذكو ذكا ذكاء

b. pronicav, pametan * ذَكَى ـَ ذَكَاء
b. oštrouman, razborit ذَكِيَ ـَ ذَكَاء
ذكي
zaklati; raspaliti /vatru/; ذَكَّى ه هـ
raspiriti /rat/; naoštriti
odebljati; ostarjeti ـ
pobuditi, izazvati /radoznalost/ ـ من هـ
raspaliti /vatru/; raspiriti /rat/; أَذْكَى هـ
puknuti iz; izoštriti; razviti
poslati uhode protiv ـ العُيُونَ على ه
b. izoštren /um/b. ukusno, slasno /jelo/ تَذَكَّى
razgorjeti se, rasplamtjeti se إِسْتَذْكَى
usplalivši se nasrtati na /devu - mužjak/ ـ على ه
raspaliti /vatru/ ـ هـ
(naj)jača, - žešća /vatra/; - oštroumniji أَذْكَى
klanje, žrtvovanje; žera(vica); ذَكًا
pronicavost, razboritost; doba
oštroumnost, inteligencija; (raz)um; okus ذَكَاء
sunce ذُكَاءُ
klanje, prinošenje na žrtvu ذَكَاة
živahnost, prodornost, ذَكَاوَة
bistrina /uma/; miris, vonj
malen (konjski) pokrovac ذَكْوَان / ة / جـ ذَكَاوِينُ
/bot.Cadaba farinosa/
gorivo; žeravica; žrtva /za grijeh/ ذَكْوَة
oštrouman, pronicljiv; ذَكِيّ جـ أَذْكِيَاءُ ـ ـة
razborit, inteligentan; mirisan; ukusan;
rasplamtjela /vatra/; zaklana /ovca/; pokuđen
razborit, oštrouman ~ الفُؤَاد
gorivo ذَكْيَة
(konj) u punoj snazi مُذَكٍّ جـ مُذَكِّيَات
(konj) u punoj snazi مُذْكٍ جـ مَذَاكٍ
k. više puta lije kišu /oblak/ مُذْكِيَة جـ مَذَاكٍ
delta ٥ ذَلْتَا
gutati; srkati * ذَلَجَ ـُ ذَلْج هـ
razvodnjeno mlijeko * (ذلج) ذُلَّاج
razvodnjeno mlijeko مُذَلَّج
(viseći) ljuljati se, * (ذلذل) تَذَلْذَلَ
klimati se, klatiti se
donji rub; najniži dio; ذُلْذُل (ذِلْذِل) جـ ذَلَاذِلُ
skut, šlep /haljine/
ološ, ذُلَاذِلُ (ذُلْذُلَات، ذُلَيْذِلَات) النَّاس
svjetina, bagra
odjuriti; (na stranu) leći * (ذلعب) إِذْلَعَبَّ
i. napukle usne * ذَلَغَ ـَ ذَلْغ
pojesti; zamastiti /jelo/; obljubiti ـ ه هـ

ذلتا ذلج ذلج ذلذل

ذلعب ذلغ

ذَلَغَ ـَ ذَلْغ b. posuvraćena /usna/; ispustiti
tekućinu iz uda /usljed spolnog nadražaja/
تَذَلَّغَ i. naguljenu kožu/leđa, datulja/; zaguliti se
إِنْذَلَغَ i. tek sazrele /svježe i sočne/ datulje
/palma/; b. naguljena, sadrta, žuljava /leđa/
أَذْلَغُ k. ima posuvraćenu usnu ili napukle usne;
neobrezan, neosunećen /naguljen, ud, penis/
أَذْلَغِيّ napuklih usana; neobrezan,
neosunećen / (naguljen) penis
ذَالِغ najgora stvar; čovjek k. se ružno cereka
مُتَذَلِّغ naguljen penis; najgora stvar
مِذْلَغ muški ud, penis
* (ذلغف) إِذْلَغَفَّ prikrasti se, ušuljati se
uvući se /radi krađe/
ذلغف ذلف
* ذَلَفَ ـَ ذَلَف b. malen a zaravnjena vrha /nos/;
i. malen nos zaravnjena vrha /čovjek/
أَذْلَفُ م ذَلْفَاءُ ج ذُلْف (k. ima) malen (nos);
sa zaravnjenim vrhom /nos/
ذَلَف tak. = ravan pijesak
* ذَلَقَ ـُ ذَلْق b. okretan, rječit /jezik/;
ذلق
opoganiti se /ptica/
ـ ه هـ naoštriti; iscrpsti, iznuditi
/post, vruć vjetar/; zapaliti /lampu/
ذَلُقَ ـُ ذَلَاقَة b. oštar: b. okretan, rječit /jezik/
ذَلِقَ ـَ ذَلَق b. oštar; b. okretan, rječit /jezik/; sijati,
svijetliti; b. uzrujan, uznemiriti se
ـ من هـ umirati od /žeđi/
ذَلَّقَ ه هـ naoštriti, zašiljiti; izmršaviti /konja/;
istjerivati /guštera/ ljevajući mu vodu u rupu
أَذْلَقَ opoganiti se /ptica/; kopati brazde
ـ ه هـ iznuriti, iscrpsti, oslabiti;
uznemiriti, uzrujati; upaliti /lampu/; istjerati
/guštera/ nalivši mu vode u rupu; naoštriti
إِنْذَلَقَ b. šiljata /grana/; b. oštar
إِسْتَذْلَقَ ه من هـ izvući iz /rupe - guštera/
أَذْلَقُ م ذَلْقَاءُ ج ذُلْق oštar; šiljat;
tekući, likvidni /l, n, r/ i usmeni /b, m, f/
ذَلَاقَة tečnost, okretnost, rječitost /jezika/
ذَلْق oštrina; šiljak, vršak /strijele/;
vrh /jezika/; ležište osovine /vitla, kolovrata/
ـ، ذَلَق، ذَلِق، ذُلْق، ذُلُق oštar; šiljat;
okretan, rječit/jezik/
ذَلِق طَلِق (ذُلْق طُلَق، ذُلُق طُلُق) okretan,
rječit /jezik/
ذَلْقَة oštrina

ذَلْقِيّ tekući /l. n. r./ i usmeni /b. m. f/
ذَلِيق (ة) oštar; rječit
ـ طَلِيق oštar/jezik/
ذَوْلَق oštrina; vrh /jezika/
ذَوْلَقِيّ tekući i usneni /suglasnik; l, n, r, te, b, m, f/
مُذَلَّق oštar; zašiljen /razvodnjeno mlijeko
* ذَلِكَ ج أُولَائِكَ taj; onaj - p. d. m.
ـ بِأَنَّ stalo je do toga da
ذلك أو لائك
عَلَى ـ na taj način
كَذَلِكَ tako, na isti način
لِذَلِكَ stoga, zato
وَ ـ أَنَّ i to, naime
وَ ـ لِأَنَّ i to, zato što
ذَلِك ta; ona - p. d. s. g. f.
ذَلِكُمْ ج أُولَائِكُمْ taj /tu, kod vas - m/
ذَلِكُمَا ta dva (te dvije) /tu - kod vas, du,
ذَلِكُنَّ te /tu, kod vas/
* (ذلل) ذَلَّ ـ ذَلّ، ذُلّ، ذَلَالَة، ذِلَّة، مَذَلَّة
b. nizak, sitan, neznatan; b. bijedan, jadan, prezren
ـ ذُلّ obrušiti se /bazen/
ذلل ذل
ـ ذُلّ، ذِلّ b. pitom, krotak, miran
ـ ل ه potčiniti se; poniziti se; b. lak
ـ عَنَانُهُ pokoriti se, poslušati
ذَلَّلَ ه هـ poniziti, prezreti; potčiniti,
podložiti, pokoriti; ukrotiti; savladati,
prebroditi, otkloniti/teškoće, zapreke/
ذُلِّلَ b. poduprta s visećim grozdovima /loza/;
i. na listove stavljene grozdove /datulja/
أَذَلَّ ه هـ poniziti: pokoriti, potčiniti; pobijediti;
ukrotiti; smatrati niskim (bijednim, beznačajnim)
ـ نَاصِيَتَهُ poniziti, omalovažiti
ـ b. vrijedan prijezira; i. bijedne drugove
تَذَلَّلَ الى، ل ه poniziti se (pred); potčiniti se,
pokoriti se, podložiti se; b. ponizan; b. ukroćen
إِنْذَلَّ poniziti se, degradirati se
إِسْتَذَلَّ ه هـ poniziti; smatrati niskim (bijednim
beznačajnim); omalovažavati; odstranivši
(dromedaru) krpelje udobrovoljiti ga i pripitomiti
أَذْلَال (bijedno) stanje, tok
~ النَّاسِ ološ, izrod
عَلَى ~ ه u prijašnjem stanju;
na svoj način; svojim tokom
إِذْلَال ponižavanje; pokoravanje; kroćenje
تَذَلُّل samoponižavanje
تَذْلِيل ponižavanje; potčinjavanje; ukroćivanje;

ذُلّ svladavanje, otklanjanje/poteškoća, smetnji/
niskost; sićušnost;
neznatnost, beznačajnost; poniženje, sramota;
poniznost, pokornost, potčinjenost, podložnost
ذِلّ ج أَذْلَال (sa)milost, blagost;
utrti (zgaženi) dio /puta/
ذَلَالَة niskost; poniženje
ذَلَّالَة trupe na devama
ذُلَّان nizak, bijedan, prezren
ذِلَّة niskost, prezrenost, beznačajnost; poniznost,
podložnost, potčinjenost,pokornost; pokvarenost
ذَلُول ج أَذِلَّة، ذُلُل blag, pitom, krotak, miran,
poslušan; ugažen, utrt /put/
ـ ـ م jahaća deva
ذَلُولِيّ ج ون blag, dobroćudan
ذَلِيل ج أَذِلَّاءُ، أَذِلَّة، ذِلَال ponizan, pokoran;
pitom, krotak, miran; nizak; nizak i tanak /zid/;
kratko /koplje/; bijedan, jadan, ponižen, prezren;
utrt, ugažen /put/; veliko /poniženje = dull/
مُذَلَّل (ة) utrt/put/; nisko, spuštenih grana /drvo/
مَذَلَّة niskost; poniženje, sramota; poniznost,
potčinjenost, podložnost, pokornost
* ذَلَم niski dio /doline/, nisko ušće
* ذَلَى ـَ ذَلْي b. ponizan, pokoran
ـ هـ (uza)brati, ustrgnuti /datulju/
ذلم ذلي
أَذْلَى هـ brati, trgati
تَذَلَّى poniziti se, pokoriti se
إِنْذَلَى b. ustrgnut, brati se /datulje/
إِذْلَوْلَى poniziti se; potčiniti se;
izvući se, izmaći, šmugnuti; b. mlitav,
ذمأ ذمء omlohaviti; b. slomljena srca; odjuriti
* ذَمَأَ ـَ ذَمْء على ه b. težak (za)mučan, tegoban
* ذَمَتَ ـَ ذَمْت promijeniti se; izmršati
* ذَمْحَلَ هـ (za)valjati, kotrljati
ذمت ذمحل
* ذَمَخ، ذِمَخ smokva /plod/
* ذَمْذَمَ malo davati, škrtariti, b. škrt
ذمخ ذمذم
* ذَمَرَ ـُ ذَمْر rikati /lav/
ـ ه (za)prijetiti; dodirnuti rame (vrat, pleća)
ذمر
ـ ه على هـ (koreći) podsticati na
ذَمَّرَ هـ ه odrediti, procijeniti; podstaknuti;
taknuti vrat (rame, pleća)
ـ rukom pipajući kroz vaginu
ustanoviti rod devina zametka
تَذَمَّرَ (pre)koriti samog sebe
ـ على ه (ra)srditi se na;(za)prijetiti

u oblast(i) historije فِي ~التَّأْرِيخِ
njegov dug مَا بِـ~ـهِ
oni su novčano o njemu هُمْ عَلَى ~ـهِ
ovisni; on ih izdržava
on je (već) umro هُوَ فِي~ـ الْمَنُونِ
kudilac ذَمُوم
zimija /slobodan nemusliman pod ذِمِّيّ
zaštitom isl. države kojoj plaća glavarinu/
bubuljica /na licu/; ذَمِيم جـ ذِمَام
rosa, inje, slina, bala; neukusna voda; bjelina na
jaretovom nosu; mokraća; mlijeko /po vimenu/
pokuđen; kritiziran; ružan; ـ(ة)
s malo vode; obilat vodom /bunar/
prijekor, pogrda, kronična bolest ذَمِيمَة جـ ذَمَائِمُ
tak. = zimmije /ogranak šiija/ ذِمِّيَّة
pokuđen; nepomičan مُذَمّ
nepokretan مذمّ
pokuđen مُذَمَّم
ružan postupak; nedostatak, مَذَمَّة جـ مَذَامُّ
mana; pravo; čast, samopoštovanje
pokuđen مَذْمُوم ذمه
udariti u glavu, izazvati sunčanicu /sunce/ * ذَمَهَ
b. silna /vrućina/; b. jako vruć /dan/ ذَمِهَ ـَ ذَمَه
klonuti od /vrućine/ ـ ب هـ
udariti u mozak /sunce/ أَذْمَهَ ه
dugo bolovati; b. na umoru; * ذَمَى ـِ ذَمَاء
ispuštati ružan zadah
b. u smrtnim mukama /agoniji/ ـ ذَمْي ذمي ذماء
gušiti, smetati /zadah/ ـ ه
brzati, žuriti (se) ـ ذَمَيَان
micati se; trzati se, ذَمِيَ ـَ ذَمًى ، ذَمَاء
koprcati se; b. na samrti
na mrtvo udariti (pogoditi) أَذْمَى ه
pouzimati, opljačkati sve što ima إِسْتَذْمَى مَا عِنْدَهُ
zadnji trzaji, umiranje, agonija; ذَمَاء
micanje, kretanje; vrsta hoda
ostatak (posljednji dah) života ـ مِنَ الْحَيَاة
smrad, zadah ذَمًى
ustopu pratiti, slijediti ذنب * ذَنَبَ ـُ ذَنْب ه
spustiti kraj /turbana/; izraditi, (napisati) ذَنَّبَ هـ ه
dodatak /knjizi/; napraviti rep na /papirnom
zmaju/; uhvatiti za rep /guštera/; smatrati gri-
ješnim (krivim); prokopati jarkove kroz (po)
(iz)leći jaja/gušterica/; braniti se ـ
repom isturivši ga van rupe /gušter/;

zaštititi, uzeti pod okrilje
učiniti sramotno djelo; od umora ـ
zastati /deva i sl./; b. neplodno /mjesto/
poniziti, prepustiti ruglu; ne mogavši ići ـ ب ه
od slabosti zadržati /karavan - magarica/
zaštititi protiv ـ ل ه على ه
izbjegavati što je pokuđeno, besprijekorno تَذَمَّمَ
se ponašati; svojom se vjerom zaklinjati
tražiti (zaštitu) od ـ ب ه
paziti na sve što treba da se poštuje ـ ل ه
(štiti i sl.) kod /druga, susjeda/
kloniti se; stidjeti se ـ من ه هـ
uzajamno se prekoravati تَذَامَّ
b. prekoren, pokuđen إِنْذَمَّ
učiniti nešto pokuđeno إِسْتَذَمَّ
zaslužiti prijekor ـ الى ه
tražiti /zaštitu/ od ـ ب هـ
k. zastaje, umoran /konj/ أَذَمّ
nedostatak, mana ذَامّ
kuđenje, korenje, grđenje; ذَمّ جـ ذُمُوم
nedostatak, mana
pokuđen; s malo vode ـ (ة) جـ ذِمَام
odn. obilat vodom /bunar/
jamstvo, garancija / ذِمّ
jako mršav; stradao, propao
k. mnogo grdi, kori / kudilac; klevetnik ذَمَّام
pravo; dužnost, obaveza; ذِمَام جـ ات ، أَذِمَّة
čast, svetinja; zaštita; okrilje; sigurnost,
bezbjednost / pl. ḏimāmāt: tak. = dugovi, pasiva
pod okriljem noći فِي ~اللَّيْلِ
jamstvo; stid; bojazan; prijekor ذَمَامَة
ostatak ذُمَامَة
jamstvo; čast; zaštita ذِمَامَة
savjestan ه ذِمَّلِيّ
jamstvo, garancija; zaštita, ذِمَّة جـ ذِمَم
okrilje; sigurnost, bezbjednost; ugovor
(o zaštiti); odgovornost; dug, obaveza plaćanja;
nadležnost kompetencija; savjest; savjesnost
on je nedužan u ـ ه بَرَاءٌ من هـ
časti vam? zaista, zbilja? بِالـ~
dužan kome, zadužen kod بِـ (فِي) ~ـهِ
pod okriljem (zaštitom); عَلَى ~ـهِ
na raspolaganju; za, u korist
Časti mi! Zaista! عَلَى (فِي) ~ـيَ
pod istragom عَلَى ~التَّحْقِيقِ

gunđanti, buniti se protiv, ـ على ، من ه هـ
tužiti se, žaliti se na
(međusobno) se bodriti; ـ
podsticati; uzajamno se prekoravati
jedan drugog podsticati; međusobno se koriti تَذَامَرَ
gunđanje, žaljenje na تَذَمُّر جـ ات
Zemar /obl.u Jemenu/ ذَمَارُ
/itj. za poticanje na borbu/ ذَمَارِ
svetinja, čast,; porodica ذِمَار
hrabrost; zatiljak ذَمَارَة
nesreća, nedaća ذُمَائِر
odvažan, hrabar ذَمِر
hrabar; pametan/nesreća ذِمْر جـ أَذْمَار
smion, srčan ذِمِّر جـ ون
hrabar, lijep ذَمِير
odlučan, uporan ذَيْمَرِيّ
nezadovoljan مُتَذَمِّر
pleća, rame, vrat; vrhunac, krajnost مُذَمَّر
(za)klati * ذَمَطَ ـِ ذَمْط ه ذمط
mekano, k. se lako guta /jelo/ ذَمِط
proždrljiv, izjelica ذُمَطَة ـ سـ
Zimjat/npl. u Egiptu/ Δ ذِمْيَاط (< دِمْيَاط)
prosiriti se, zgrušati se /mlijeko/ * (ذمقر) إِذْمَقَرَّ ذمقر
polako * ذَمَلَ ـُ ذَمْل ، ذَمَلَان ، ذُمُول ، ذَمِيل ذمل
ići /deva/
pustiti (natjerati) da ide polako /devu/ ذَمَّلَ
gubav, leprozan أَذْمَلُ مـ ذَمْلَاءُ جـ ذُمْل
(deva) k. ide osrednjom brzinom ذَامِلَة جـ ذَوَامِلُ
k. ide polako /deva/ ذَمُول جـ ذُمُل ـ مـ
lagan hod/između 'anaq i rasim/ ذَمِيل
umorna deva ذَمِيلَة
laskati, ulagivati se * ذَمْلَقَ ه ذملق
uskog (šiljatog, duguljastog) lica ذَمْلَق : ~الوَجْه
laskav; brza i oštra jezika; britka /sablja/ ذَمَلَّق
k. brzo govori ذَمْلَقَانِيّ
rječit ذَمَلَّقِيّ
grditi, koriti, * (ذمم) ذَمَّ ـُ ذَمّ ، مَذَمَّة ه الى ه ذمم ذم مذمة
kuditi, osuđivati, kritikovati
(po)stradati od suše /mjesto/ ـ
sliniti, baliti /nos/ Δ ـ (< ذَنّ)
baliti iz nosa /dijete/ ـ بِأَنْفِه
jako (iz)grditi, (pre)koriti, (po)kuditi, ذَمَّمَ ه هـ
osuđivati; zahtijevati da se zakune vjerom
zadovoljavati se s oskudnim /životom/ ذَامَّ هـ
smatrati pokuđenim; أَذَمَّ ه هـ

b. žestoka /studen/ ـ ذَنِين
b. spor, vući se u /hodu/ ـ فى هـ
curiti /bale iz nosa/ ذَنَّنَ
(za)moliti, tražiti od ذَانَّ ه على هـ
balav, slinav; f. tak.-kojoj ne pre- أَذَنُّ مـ ذَنَّاءُ جـ ذُنٌّ
staje menstruacija /žena/; iz k. stalno curi/čir, rana/
bala, slina ذُنَان
potreba; mali ostatak ذُنَانَة
slina /u deva/ ذُنَانَى
nečistoća, prljavština; talog ذَنَن
/bot. Cistanche lutea/ ذَنُّون
bale, slina; sperma, sjeme ذَنِين
ljulj - bot. ذُنَيْنَاءُ
ova - p. d. f. sg. * ذهْ، ده
(ot)ići, * ذَهَبَ ـَ ذَهَاب، ذُهُوب، مَذْهَب
(ot)putovati, udaljiti se; nestati, iščeznuti,
izgubiti se; propasti, (iz)umrijeti, pomrijeti;
proći; b. svršen; c. ipf. = spremiti se na
misliti, smatrati, držati, vjerovati ـ الى هـ فى هـ
sličiti na ـ الى ه فى الشَّبَه
(od)povesti sa sobom, otići ـ ب ه
odnijeti, otići s; oteti, ugrabiti; uništiti ـ ب هـ
b. nerazumljivo, teško (za) ـ على ه
izmaći ـ عن ه
preći preko ـ عن هـ
razići se, rastupiti se /oblaci, pomrčina/ ـ أَبَاديدَ
neprimjetno prolaziti,uzalud ـ أَدْرَاجَ الرِّيَاحِ
(bez traga) proći; b. ništavan, uzaludan; propasti
pročuti se među (u) ـ اسْمُهُ فى ه
pustiti da ga mašta nosi do ـ بخَيَاله الى ه
pamet odnijeti, izbezumiti ـ بِرُشْدِه
(od)zanijeti pamet, lišiti uma ـ بِصَوَابِه
deflorirati ـ بِقَضَّتِهَا
(na sve strane) raspršiti; uništiti ـ بِه هَبَاءً
b. uzaludan, beskoristan, ـ جُفَاءً
bezvrijedan, ništavan; propasti
ići tamo-amo (gore-dolje) ـ جِيئَةً وَذَهَابًا
nestalo je njegove ljepote ـ حَبْرُهُ وَسِبْرُهُ
ostati neosvećen, stradati nevino ـ دَمُهُ جُبَارًا
krv mu je uzalud proljevena ـ دَمُهُ دَلْهًا
(ostala neosvećena)
ostao je neosvećen ـ دَمُهُ ضِلَّةً
krv mu je uzalud ـ دَمُهُ ظَلَفًا (ظَلْفًا، ظَلِيفًا)
(neosvećeno) proljevena
b. uzaludan, besciljan ـ سُدًى

bradica /bot. Polypogon monspeliensis/ ~ الفَأْر
opojan, žilavac, samol ~ الفَأْرِ الْمَائِيّ
/bot. Samolus Valerandi/
turpija ~ الفَأْر (ة)
bokvica, žilovlak, trputac, ~ الفَأْرَة
vučac, tegavac /bot. Plantago/
rastavić, preslica /bot. Equisetum/; tušt, ~ الفَرَس
tušac /bot. Portulaca oleracea/; vrsta zvijezda - ast.
veliki korov /bot. Anchusa italica ~ القِطّ
(arzurea)/; zlatan lan, zvjezdičica /bot. Chrysocoma/
boca, osat, palamida /bot. Cirsium/ ~ اللُّبُوَة
na repu događaja عَلَى ~الْمَوْقِف
pratioci, sluge; svjetina أَذْنَابُ النَّاس
grijeh, krivica, ذَنْب جـ ذُنُوب، ذُنُوبَات
prijestup; zlodjelo, zločin
Zeneban /ime vode u Arabiji/ ذَنَبَانُ
vrsta prohe ذَنَبَان / ة /
bivo ذُنْبُب
rep; kraj; ušće ذَنَبَة جـ ات
pratioci, sluge; svjetina ذَنَبَاتُ النَّاس
zločinački, kriminalan ذَنْبِيّ
repni; dodatan; zavisan ذَنَبِيّ
rep /ptice/ ذُنُبَّى، ذِنِبَّى
bujnog repa; ذَنُوب جـ أَذْنِبَة، ذِنَاب، ذَنَائِبُ
duguljast i loš /konj/; nesretan /dan//grob;
velika kofa; udio; meso s leđa /kuka, zadnjice/
ljulj, vrat /bot.Lolium/ ذَنُوبَان
peteljka /lista/; repić ذُنَيْب
ljulj/bot.Lolium/; brkato proso, ذُنَيْبَاءُ
veliki muhar/bot. Panicum crus-galli/
brkato proso/bot. Panicum - crus-galli/ ذُنَيْبَة
vrsta prugastog ogrtača ذُنَيْبِيّ
k.ide na kraju (među posljednjim) مُذَانِب
k. je pred porođajem (kobila) ـ ـ مـ
repat/repatica, kometa; /vrsta skakavca/ مُذَنَّب
k. udara (brani se) repom /gušter/ مُذَنِّب
k. ispruža rep usljed porođajnih bolova /deva/ ـ ـ مـ
griješan, kriv / griješnik; zločinac مُذْنِب
dug rep; potok; bujica; مِذْنَب جـ مَذَانِبُ
jarak; žlica, kašika
žlica, kašika مِذْنَبَة
k. ide na kraju (pozadi) مُسْتَذْنِب
donji rub /košulje/ * ذُنْذُن جـ ذَنَاذِنُ، ذِنْذِن
b. slinav, sliniti * (ذنن) ذَنَّ ـَ ذَنَن
teći /sline/; b. slab, oronuti ـ ـ ذَنَن، ذَنِين

ispjegati se prema peteljki /nezrela datulja/
b. pred porođajem /kobila/ ذَانَبَ
(z)griješiti; pogriješiti, skriviti, b. kriv; أَذْنَبَ
počiniti prijestup (nedjelo, zločin)
ići, slijediti /put/; spustiti kraj turbana; تَذَنَّبَ هـ ه
ući od kraja /doline/; smatrati krivim
ogriješiti se o, pogriješiti prema ـ على ه
kretati se jedan za drugim /oblaci/ تَذَانَبَ
smatrati griješnim; proglasiti إِسْتَذْنَبَ ه هـ
krivim; ustopu pratiti; slijediti
b. sređen (uređen, u redu) ـ
dugorep /gušter/ أَذْنَبُ
datulje k. su počele تَذْنُوب / ة /
sazrijevati od strane peteljke
dodatak /knjizi/ تَذْنِيب
pratilac ذَانِب
konop za vezanje repa ذِنَاب جـ ذَنَائِبُ
/dromedara/; kraj, okrajak; korito /bujice/, jaruga
Zena'ib /npl. u Nedždu - Arabija/ الذَّنَائِبُ
kraj, završetak /doline/; vrh /obuće/ ذُنَابَة
sljedbenik, pristalica ـ ـ ذ
rod(bina), srodstvo; kraj, završetak ذِنَابَة
/doline/;potok; tačka (mjesto) do k. vodi /put/
rep /ptice/ ذُنَابَى جـ ذُنَابَيَات
pratioci, sluge ذُنَابَيَاتُ النَّاس
rep; kraj; žaoka /škorpiona/; ذَنَب جـ أَذْنَاب
pristalica, prirepak, prišipetlja
zvijezda beta u Lavu /ast. Leo/ ~ الأَسَد
plavi zvončić /bot. Campanula laciniata/ ~ الأُيَّل
lisičiji rep /Alopecurus pratensis/ ~ الثَّعْلَب
/bot. Aristida adscensionis/ ~ الثَّوْر
jelenski (volovski) jezik, jelenak, ~ الحِدَأَة
jezičac /bot. Phyllitis scolopendrium/
vrsta rezede /bot. Reseda duriaena/ ~ الخَرُوف
rastavić, preslica, konjski rep ~ الخَيْل
/bot. Equisetum arvense/; kozja brada,
turovijet /bot. Tragopogon pratensis/
zvijezda alfa u Labudu /ast. Cygnus/ ~ الدَّجَاجَة
boca, osat, palamida /bot. ~ السَّبُع
Cirsium rhizocephalum/
praskozorje ~ السَّرْحَان
zavada, neprijateljstvo - fig.; ~ الضَّبّ
Molchschwanz /bot. Laururus/
kozje korijenje /bot. Doronicum scorpi- ~ العَقْرَب
oides/; skorpijin rep, crveni mač /bot. Scorpiurus/

ذه
ذهب

ذنذن ذنن
ذن

ذهبيَّة Zihbijja /npl.u Siriji/
ذَهُوب k. (od) prolazi, nestaje
ذُهُوب idenje, odlaženje, odlazak
ذَهِيب pozlaćen
ذُهَيْبَة komadić (grumen) zlata
مَذْهَب جـ مَذَاهِبُ odlazak; izlaz iz (= 'an); put; način (postupanja), postupak; mišljenje, nazor, pogled, vjerovanje, stanovište, shvatanje; učenje, doktrina; pravac,škola, ritus; mezheb /jedan od četiri šerijatsko-pravne škole: hanefijski, šafijski, hambelijski i malikijski/; vjera, konfesija; sekta; teorija
ـ إِبْدَاعِيّ romantizam
ـ إِثْبَاتِيّ pozitivizam
ـ إِخْتِبَارِيّ empirizam
ـ إِعْتِقَادِيّ dogmatizam
ـ حِسِّيّ senzualizam
ـ سُلُوكِيّ behaviorizam
ـ عَقْلِيّ racionalizam
ـ عَمَلِيّ pragmatizam
ـ فَرْدِيّ individualizam
ـ كَلَامِيّ dijalektički postupak /stl. = potkrepljivanje suda donošenjem dokaza na dijalektički način/
ـ كُونْفُشِيَانِيّ konfucionizam
ـ مَادِّيّ materijalizam
ـ مِثَالِيّ idealizam
ـ نَقْدِيّ، تَجْرِيبِيّ empiriokriticizam
ـ نَقْلِيّ tradicionalizam
ـ وَاقِعِيّ realizam
ـ وُجُودِيّ egzistencijalizam
ـ وَحْدَةُ الْوُجُود panteizam
ـ وَضْعِيّ pozitivizam
~ الأُرْثُوذُكْس pravoslavlje
~ التَّطَوُّر evolucionizam
~ الذَّرَائِع pragmatizam
~ الظَّاهِرِيَّة fenomenalizam
~ العَارِيفِين gnosticizam
~ العَقْلِيِّين racionalizam
~ الفَنَاء nirvana
~ القَدَر fatalizam
~ النِّسْبِيَّة teorija relativiteta
~ النُّشُوء وَالتَّرَقِّي evoluciona teorija
~ هُ فِي الْحَيَاة njegov pogled na svijet
مُذَهَّب pozlaćen; srmali
مُذْهَب pozlaćen; zlatast, žućkast
الـ~ Kaba

ـ فِي الْأَرْض بِقَطًا rasturili su se posvuda
أَيْنَ يَذْهَبُ بِكَ Kuda si ti skrenuo!?
/onome čije se mišljenje ne odobrava/
فَلْيَذْهَبْ فِي دَاهِيَة Nek ide k vragu!
مَا يَذْهَبُ فِيه الْوَصْفُ (što je) neopisivo
ذَهِبَ ـَ ذَهَبَ zapanjiti se obilju zlata u nalazištu
ذَهَّبَ هـ pozlatiti, pozlaćivati
أَذْهَبَ هـ pozlatiti; razoriti
ـ (ب) ه هـ ukloniti, odstraniti, udaljiti, odnijeti, odvesti, oteti, ugrabiti
ـ مَذَمَّتَهُ ب هـ dati zato što ima pravo na
ـ ه هـ مَشْرًا izgrditi; ismijati, narugati se; ocrniti, oklevetati; osramotiti, obeščastiti
تَمَذْهَبَ ب هـ slijediti, priključiti se; prihvatiti
أَذْهَبُ (naj)podesniji za izbacivanje; (naj)skladniji; k(naj)dalje ide
ـ فِي التَّأَسُّف (naj)sažaljiviji
ذَاهِب k.(od)prolazi, nestaje...
~ الصَّبْر nestrpljiv
ـ فِي الطُّول vrlo visok (dug), previsok (dug)
بِـ~ الصَّبْر s nestrpljenjem
~ اللَّوْن izblijedio, isplavio, bezbojan
ذَهَاب odlazak; hod, putovanje, vožnja; gubitak, nestanak, iščeznuće; mišljenje, nazor, pogled, stanovište
الـ~ Zehab /ar.pleme/
ذَهَابًا وَإِيَابًا (أَوْبَةً، جِيئَةً) tamo i natrag (nazad); tamo-amo; gore-dolje
ذَهَّاب ب هـ k.odnosi
ذَهَب /ة/ جـ أَذْهَاب، ذُهْبَان، ذُهُوب ـ سـ zlato; mjera za žito - jem.
ـ أَبْيَض platina
ـ أَسْوَد crno zlato /=ugalj/
ـ كَاذِب mačije srebro, bijeli liskun
ـ مُفَتَّل srma, zlatna nit
ـ جـ أَذْهَاب، ذِهَاب، أَذَاهِيبُ žumance
ذَهْبَانُ Zehban /npl. ili ime brijega u Arabiji/
ذَهَبَة komad zlata; zlatnik
ذُهْبَة جـ ذِهَاب، أَذْهَاب، أَذَاهِيبُ kišica; obilna kiša
ذَهَبِيّ جـ ون zlatan; dobar, lijep /savjet, riječ/ /zehebija/pripadnik grupe muhaddisa/;varak, šik; /vrsta crva/
الـ~ Zehebi - npp.
الـ~ الفَم /Ivan/ Zlatousti
ذَهَبِيَّة جـ ات čamac /na Nilu/

ـ سَعْيُهُ فِي خَيَّابِ بْنِ هَيَّابٍ njegovo nastojanje bilo je potpuno beskorisno
ـ صَيْحَةً فِي وَادٍ izgubiti se kao glas vapijućeg u pustinji
ـ ضَحِيَّةً b. žrtva; pasti kao žrtva
ـ ضِيَاعًا propasti
ـ طَيْحَاتٍ nadaleko se raspršiti
ـ عَبَثًا b. uzaludan, propasti
ـ عَقْلُهُ izgubiti pamet (glavu), izbezumiti se
ـ عَلَى مَتْنِ الرِّيحِ avionom odletjeti
ـ عَنْهُ أَنَّ . . . izgubiti iz vida da...
ـ فُؤَادُهُ izdalo ga srce /prepao se i sl./
ـ فِي الشَّبَه الى ه ličiti, b. sličan na
ـ كَأَمْسِ الدَّابِرِ otići u nepovrat; bez traga nestati
ـ كَصَرْخَةٍ فِي وَادٍ (أَوْنَفْخَةٍ فِي رَمَادٍ) izgubiti se kao glas vapijućeg u pustinji (ili kao puhanje u pijesak)
ـ كَعْبُهُمْ propala je njihova slava
ـ كُلَّ مَذْهَبٍ (u)činiti sve moguće; (ot)ići u ekstrem (krajnost); ništa ne propustiti
ـ لِبَعْضِ شَأْنِهِ otići (za) svojim poslom
ـ لِطِيَّتِهِ otići u svoje odredište; otići da ostvari svoj naum
ـ الْمَاءُ سَرَفًا preliti se /bazen/
ـ مَذْهَبَهُ pridružiti se mišljenju (učenju i sl.); zastupati stanovište (mišljenje, stav); oponašati, isto postupati kao
ـ مَذْهَبًا بَعِيدًا otići vrlo daleko; nadaleko se protezati
ـ هَبَاءً مَنْثُورًا (مَنْشُورًا) rasplinuti se (u ništa), netragom nestati
ـ هَدْرًا (هَدَرًا) propasti; b. beskoristan; b. uzalud utrošen (uložen)
ـ هَذَالِيلَ iskomadati se, poderati se
ـ وَجَاءَ odlaziti i dolaziti, ići tamo-amo
ذَهَبَتْ رِيحُ الدَّوْلَةِ država je izgubila svoju (nekadašnju) moć
ـ الشَّجَرَةُ هَجْرًا drvo se razvilo i razgranalo
ـ مَجْهُودَاتُهُ عَبَثًا trud mu je bio uzaludan
ـ هَيْفٌ لِأَدْيَانِهَا fig. = pošli su opet starim putem; vratili su se svojoj zabludi
ذَهَبُوا أَيَادِيَ (أَيْدِيَ) سَبَا razišli su se na sve strane; otišli su u nepovrat
ـ تَحْتَ كُلِّ كَوْكَبٍ rasturili su se na sve strane
ـ شَعَاعًا raspršili su se, razišli su se

مُذْهِب : ~ الكَلْب žumenica, turica /bor.Alyssum/
مُذَهَّب (po)zlatar
المُذَهَّبَاتُ /sedam kasida iz predisl. doba prije Mu'allaka/
مَذْهَبِيّ konfesionalan; sektaški; doktrinaran; teorijski; k. se odnosi na učenje (školu, pravac)
مَذْهَبِيَّة sektaštvo
مَذْهُوب به، ~العَقْل bezuman
ذهر

* ذَهَرَ ـَ ذَهَر i. crne zube; pocrnjeti, b. cm /cvat „ḥanḏān-a„/
أَذْهَر م ذَهْرَاء ج ذُهْر pocrnjelih zuba
ذَهَر cm
ذهط

* (ذهط) ذَهْوَطُ Zehvet - npl.
ذَهْيَوْطُ Zihjevt - npl.
ذهل

* ذَهَلَ ـَ ذَهْل، ذُهُول (عن) هـ previdjeti, propisati, zanemariti, zaboraviti; b. odvraćen od zapanjiti se, b. preneražen;
ذَهِلَ ـَ ذُهُول začuditi se; prepasti se; b. smeten, zbuniti se; b.rastresen, rasijan, smušen
ـ عَنْ نَفْسِه zanijeti se, oduševiti se
أَذْهَلَ ه začuditi, zapanjiti
ـ ه عن ه هـ učiniti da zaboravi, odvratiti (pažnju) od
تَذَاهَلَ عن هـ praviti se da je zaboravio (na)
إِنْذَهَلَ b. zapanjen, zaprepašten; b. zbunjen, smušen; b. odvraćen od
إِنْذِهَال zapanjenost; zbunjenost
إِنْذِهَالِيّ ekstatičan
ذَاهِل zanesen, duševno odsutan; rastresen, rasijan; zaboravan; smušen, zbunjen, smeten
ذَهْل (prvi) dio /noći/
ذُهْل (prvi) dio /noći/; meka - (gilead-) balzam /bot.Amyris (Commiphora) opobalsamum/
ذَهْلَة časak zaborava
ذُهْلُول ج ذَهَالِيل rasni /konj/; plemenitog roda; darežljiv; c. art. = Zuhlul /ime mjesta ili brijega/
ذُهُول preneraženost, zaprepaštenje, iznenadnost, čuđenje; smušenost, smetenost; strah; rastresenost, rasijanost
مَذْهَل ج مَذَاهِل zaboravljeno (pusto, zabitno, osamljeno) mjesto
مُذْهِل zapanjujući, čudan
مَذْهُول zapanjen; začuđen; zbunjen; rastresen; zanesen, ushićen
مُنْذَهِل zaprepašten, preneražen;

ذهن

smeten, smušen; rasijan
* ذَهَنَ ـَ ذَهْن هـ ه razumjeti; b. pametniji od
ـ ه عن هـ odvratiti od
ـ الى هـ shvatiti
ـ عن هـ zaboraviti
ذَهُنَ ـُ ذَهَانَة i. dobro pamćenje; b. pametan, razborit, bistar, inteligentan
ذَهِنَ ـَ ذَهَن هـ razumjeti, shvatiti
ذُهِنَ ـَ poludjeti
ذَاهَنَ ه mjeriti se(nadmetati se) u oštroumnosti (inteligenciji) s
أَذْهَنَ ه عن هـ odvratiti od
إِسْتَذْهَنَ ه هـ zanijeti pamet; uništiti srčiku /trske - zla godina/
ـ ه عن هـ odvratiti od
ذَهَن ج أَذْهَان razboritost
ذَهِن (ذِهْن) razborit, pametan, bistar, oštrouman, inteligentan
ذِهْن ج أَذْهَان duh; (raz)um; pamet, razbor(itost), inteligencija; talenat, darovitost, nadarenost; oštroumnost; pronicavost; pamćenje, memorija; snaga; loj, salo; srčika
ذِهْنَانُ Zihnan /npl. u Libanu/
ذِهْنِيّ duhovni; umni, mentalni, intelektualni
ذِهْنِيَّة način mišljenja, mentalitet; umni razvoj
ذَهِين razborit, inteligentan; moćan
ذهه ذه

* (ذهه) ذَهّ oštrina, pronicavost /uma/
* (ذهو) ذَهَا ـُ ذَهْو b.gord, uzoholiti se
* ذُو (ذوى) . . . ذِى . . . ذَا مث ذَوَان
ج ذَوُون posjednik, vlasnik, gospodar; rođak /
ذهو ذها

(onaj) koji / pl. tak. = jemenski kraljevi
~ أَبْهَرَيْه trbuh
~ الإِثْنَيْ عَشَرَ dvanaesnik /an. duodenum/
~ أَجَارِيّ k. trči na više načina /konj/
ذو ذوي ذي ذا ذوون ذوان

~ الآجَال الْقَصِيرَة kratkoročan
~ أَجْنِحَة krilat
~ الإِحْتِرَاق الدَّخِلِيّ s unutrašnjim sagorijevanjem /motor/
ـ اخْتِصَاص nadležan
~ أَدَب obrazovan /čovjek/
~ الأَذْعَار /nadimak 'Amr b. Abrahata/
~ أَزَاهِيق k. može brzo trčati /konj/
~ الإِصْبَع Zu-l-isbe' /nadimak pjesnika Ḥartān b. Al-Ḥadat/
~ الأَصْدَاف školjka

~ اعْتِبَار ugledan, cijenjen
~ الأَعْصَاب الْمُنْهَارَة rastrojenih živaca
~ الآفَات izloženo bolestima/tijelo/
~ أَقْصَى نِسْبَة s najviše procenata
~ اقْطَاع feudalac
~ أُكْل debeo, grub /papir/
~ أُكْلَة klevetnik
~ الأَلْسِنَة poliglot
~ أَلْف وَرَقَة krocanj, drezga, repulja /bor. Myriophylluym spicatum/
~ أَلْيَاف vlaknast
~ أَمَالِيل k. brzo dosadi drugim
~ الأَمْلَاك zemljoposjednik
~ أَهْلِيَّة podesan, prikladan, zgodan
~ أَوْضَار nemoralan, pokvaren, poročan
~ أَيَّام (أَيَاوِيم، أَيَايِيم) dug; težak /dan/
~ بَازِمَة odlučan, odrešit
~ بَأْس jak; moćan; hrabar
~ بَاطِل šaljivčina; vrag
~ البَجَادَيْن /nadimak Abdullaha, Muhammedova vodiča/
~ البَحَل malodušnik
~ بَدَوَات (بَدَوَان) kome stalno naumpada nešto novo; mušićav, čudljiv, hirovit
~ بَدِيهَة oštrouman; domišljat
~ بُرَايَة k. zemlju sapire, k. sve odnosi sa sobom /kiša/
~ بَرْد kiša
~ بَزْلَاء postojan; odlučan; razborit
~ بَصَر ب هـ iskusan u
~ بُصْم debeo; gusta /tkanina/
~ بَطْنه crijeva, utroba; izmet;bljuvotina
~ بَطْنَهَا novorođenče; jaje
~ بُعْد oprezan; pametan; odlučan
~ بُعْدَة pažljiv; razborit; energičan; zagrižen
~ بَقَر štit /od kravlje kože/
~ بَقَرَة Zu-bekare-npl.
~ تَحَتُّم uvijek raspoložen
~ تُدْرَه k.iznenada navaljuje
~ تَنْمِيغ prevrtljiv, nestalan
~ الثَّفِنَات žuljevit
~ ثَلَاث حَبَّات mušmula /bot. Mespilus germanica/
~ ثَلَاث شَوْكَات /vrsta trnovite biljke/
~ ثَلَاثَة od tri radikala, trokonsonantski,

~ الشَّهَادَتَيْنِ /nadimak Huzaimat b. Tābita/
~ شَوَاكِلِ k. se račva /put/
~ شَوْطَيْنِ dvotaktni/motor/
~ الشَّوْكَةِ vladar
~ صِحَّةٍ zdrav
~ صَرْعَيْنِ od dva oblika; dvobojan
~ الصَّلِيبِ /nadimak pjesnika Al-Aḥṭala/
~ صِهْرٍ prijatelj (po tazbini), rođak
~ صَوْلَةٍ utjecajna ličnost, autoritet; neustrašiv, smion
~ صَوْلَةٍ فِي الْمِزْوَدِ /velika izjelica/
~ صَوْنٍ وَابْتِذَالٍ /konj/ k. štedi svoju snagu za kraj trke
~ ضَارُورَةٍ k. je u nevolji
~ ضَرَرٍ uzak, tijesan
~ ضَرِيرٍ strpljiv
~ الطُّرَّتَيْنِ noć
~ طَرَفَيْنِ dvoroga zmija /s roščićem na nosu i repu/
~ الطُّفْيَتَيْنِ otrovnica sa dvije crne pruge na leđima
~ طُلُوحٍ Zu-Tuluh /npl. između Fa'ida i Kufe/
~ طَعَامٍ izjelica
~ طَعْمٍ pametan; odlučan
~ طَنْطَانٍ bukač, galamdžija
~ طُوًى Zu-Tuva /npl. blizu Mekke/
~ ظُفْرٍ životinja k. ima rokte (kandžu)
~ ظِلْفٍ جـ ذَوَاتُ أَظْلَافٍ papkar
~ عَاهَةٍ sakat, invalid
~ عَجَارِفَ (عَجَارِيفَ) živahan /dromedar/
~ عُدَوَاءَ hrapav, neravan; nezgodan; neudoban; slab, loš, rđav
~ عَدَوَانٍ و ذُو بَدَوَانٍ k. skreće s pravog puta; k. neprestano ima neko novo mišljenje, hirovit
~ عَذَبٍ natrunjena /voda/
~ عُذْرٍ (ة) الكَلَامِ prvi k. je rekao
~ عِرَاضٍ crta na stegnu /deve/
~ عِرْضٍ plemenitog roda
~ عُرَامٍ jogunast, plahovit /konj/
~ عُرُوقٍ žiličast
~ عُسْرَةٍ siromašan
Δ ~ العُسَيْرَةِ Zu-l-usejra /npl. u Arabiji/
~ العُشَيْرَةِ Zu-l-ušejra /npl. u Arabiji/
~ العُقَّالِ /ime konja/
~ عُقَّالٍ neisliječiva /bolest/
~ عَقْلٍ pametan, razborit
~ عَلَاقَةٍ ب هـ povezan, u vezi s; nadležan

~ رَادِيُومٍ فَاعِلٍ radioaktivan
~ الرَّأْيِ جـ ذَوُو الْآرَاءِ razborit (čovjek); znalac, poznavalac
~ رَأْيَيْنِ k. je u nedoumici (dilemi), neodlučan, kolebljiv
~ رَبَذَاتٍ k. mnogo griješi u govoru
~ رُحْلَةٍ (رِحْلَةٍ) jaka, snažna /deva/
~ رَحِمٍ (الرَّحِمِ) rođak
~ الرُّمَّحَيْنِ /nadimak 'Amr b. Al-Mugīra/
~ الرُّمَّةِ Zu-r-rume /nadimak pjesnikaĞailāna'Uqbata/
~ رُعَيْنٍ Zu-Ru'ajn /himjerski kralj/
~ الرُّمَيْحِ skočimiš
~ الرُّمَحَيْنِ /nadimak 'Āmir b. Wahba/
~ رَوِيٍّ وَاحِدٍ fig. = monotoln, jednoličan
~ الرِّئَاسَتَيْنِ /nadimak Ibnu-l-'Abbās Al-Faḍlb.Sahla/
~ رِيَاشٍ /nadimak 'Āmir b. Bārāná/
~ رَيْدَانَ /pripadnik sabejske dinastije/
~ الرِّيقَةِ /ime blistave sablje/
~ زَرَائِدَ lav
~ زَنَقَةٍ trapezoid
~ زَوَايَا uglat, mnogokutan
~ سَأْوٍ ambiciozan
~ سَحْرٍ vrlo obilna /kiša/
~ السَّفْقَتَيْنِ velika muha /na stoci/
~ السَّلَاحِ Arktur - ast.
~ سَلَاسِلَ prugastih nogu /životinja/
~ سَلَمٍ Zu-Selem /dolina u Jemenu/
~ السُّلُوكِ السَّيِّءِ lošeg ponašanja
~ سَمَاعٍ (سِمْعٍ) vrijedno da se čuje; poznat, čuven
~ السَّهْمِ /nadimak Mu'āwiye b. Abi Sufyāna/
~ سُهْمَةٍ rođak
~ سِيَادَةٍ suveren, vladar / suverena država
~ شَأْنٍ važan, značajan
~ شَاهِقٍ ljutit, plahovit, naprasit
~ الشِّرَاءِ Zu-š-šira'staroarapsko božanstvo/
~ شَرَبَةٍ zbog k. se mnogo vode pije /jelo; vruć dan/
~ الشَّرَى Zu-š-šerā/idol plemena Ezd/
~ شَطْرَيْنِ dvodjelan, binaran
~ شَقْشَقَةٍ k. tečno govori
~ الشَّكِيمَةِ nepopustljiv, tvrdoglav
~ الشِّمَالَيْنِ /nadimak 'Amr b. 'Abd 'Amra/
~ الشِّمْرَاخِ /ime konja/

~ ثَلَاثَةِ أَبْعَادٍ trodimenzionalan
~ ثَلَاثَةِ أَعْضَاءٍ tročlan
~ ثَلَاثَةِ أَلْوَانٍ gorka trava, gorčica, capulica /bot.Menyanthes trifoliata/
~ جَرَازٍ čvrst, jedar
~ جَرَزٍ snažan; odlučan
~ الجَلَالِ (الجَلَالَةِ) uzvišen, veličanstven
~ جَمَالٍ lijep
~ الجَنَاحَيْنِ /nadimak Ğa'fara b. Abī Tāliba/
~ جَوْرٍ kome nanose nepravdu
~ الجَوْشَنِ /nadimak Aus b. Al-A'wara/
~ الحَاسَّةِ osjetljiv, osjećajan, čuvstven
~ الحِجَّةِ zu-l-hidža /12. mjesec isl. luname god./
~ حَدَّيْنِ dvosjekli /mač; dvočlan-mat.
~ حَرَجٍ uskogrudan
~ الحَصْحَاصِ Zu-l-hashas/brijeg nad Ḍū ṭuwan/
~ حَظٍّ (من هـ) opskrbljen, snabdjeven; nadaren; sretan
~ حِفَاظٍ konzervativan
~ حَفْلٍ (حَفْلَةٍ) revnostan, prilježan
~ حَقٍّ k. ima pravo
~ الحِلْمِ /nadimak Āmir b. Al-Ẓāribā/
~ الحُلَيْفَةِ Zu-l-Hulejfa /npl. blizu Medine/
~ الحُوتِ /nadimak Junusa (Jone), vjerovjesnika/
~ الخِبْرَةِ iskusan(čovjek)
~ خَبَنَاتٍ prevrtljiv, nepostojan/čas dobar čas zao/
~ الخَرْقِ /nadimak Dīnār b. Hilāla/
~ خَطَرٍ opāsan, pogibeljan
~ الخَلَالِ /nadimak halife Abū Bakra/
~ الخُلْصَةِ Zu-l-hulsa /idol u Tibali/
~ الخِمَارِ nadimak Subai' b. Al-Ḥariṯa/
~ خَمْسَةِ أَجْنِحَةٍ petolisti(ca), petoprstica /bot. Potentilla reptans/
~ خَمْسَةِ أَصَابِعَ (velika, otočka) konopljika /bot. Vitex agnus castus/
~ الخَمْسَةِ الْأَوْرَاقِ petolist(ica), petoprstica /bot.Potentilla reptans/
~ خَنَبَاتٍ prevrtljiv, nepostojan/ lažljivac, varalica
~ خُنُبَاتٍ lažac; varalica; izdajica
~ دَرَجَةٍ visokostepeni; vrlo vrijedan
~ دَلَالَاتٍ dobar (vješt) vodič
~ دَمٍ k. traži krvarinu; od k. se traži krvarina
~ الذُّبَيَّتَيْنِ /zmija/ s dvije crne tačke iznad očiju
~ ذَنَبٍ repat

~ النَجْمَة magarac
~ نَخْلَة /nadimak Isaa (Isusa)
~ نَخْوَة velikodušan; hrabar; viteški; galantan
~ نَدًا (نَدًى) darežljiv
~ النَّزْعَة الرُّوسِيَّة rusofil
~ نَزَل plemenit; dobrostiv; darežljiv
~ نَشَاط إِشْعَاعِيّ radioaktivan
~ النَّظَّارَة k. nosi naočale
~ نَفْخ nadut, nadmen, ohol
~ نَفَس k. gasi žeđ, osvježavajuće, prijatno /piće/; karakteran; istrajan
~ نَفَش plodna /zemlja/
~ نُفُوذ utjecajan, uplivan
~ نَقَائِص k. ima mana; poročan
~ نَقِيل brz (u trku)
~ نَكْرَاء vrlo lukav, promućuran; oštrouman
~ نَكِيثَة حَسَنَة lijepe naravi, dobroćudan, dobrodušan
~ نُمْلَة živahan, nemiran /konj/
~ نُهًى pametan /čovjek/
~ النُّورَيْن /nadimak halife 'Uṯmāna b.'Affāna/
~ النُّون Zu-n-nun npp. Junus, Jona /vjerovjesnik; berbersko pleme/
~ نَيْرَب zao, opak, zloban; klevetav
~ نَيِّرَة razborit, oštrouman
~ نِيرَيْن s dvostrukom potkom; čvrst, jak
~ الهِجْرَتَيْن k. se dvaput selio iz Mekke /tj. u Abesiniju i Medinu, u početku islama/
~ هَزَرَات naivan; glup, prevaren
~ هَشَاش إلى هـ spreman da učini /dobro/
~ هِلِّيَان nepoznato mjesto
~ الهَوَاء značan
~ وَجَاهَة uvažen /ugledna ličnost
~ وَجْرَة krupan, korpulentan
~ الوَجْهَيْن dvoličan; dvosmislen
~ الوَدْع (dijete) s ogrlicom od školjke
~ الوَدَعَات /nadimak Habannakata/
~ وَدْقَيْن nesreća; žestok /rat/; iz k. (se, iz.)liju dvije kiše /oblak/
~ وَدَك debeo, gojazan
~ اليَد moćan, utjecajan/vlasnik, posjednik
~ اليَدَيْن k. upotrebljava i desnu i lijevu ruku / / nadimak Al-Nu'māna b. Qaisa/
~ يَزَن Zu Yezen /nadimak himjerskog vladara 'Āmira b. Aslama/

~ لَبَالِب وَظَبَاظِب k. ima ovaca i deva
~ اللِّبْدَة lav
~ لَجَب ogromna i bučna /vojska/; iza k. grmi /oblak/
~ لِحْيَة bradat / bradonja
~ لِسَانَيْن dvojezičan; dvoličan
~ لُغَتَيْن bilingvalan /k. govori dva jezika/
~ لَوْث snažan, jak
~ لُوثَة spor (neodlučan) čovjek, slabić
~ لَوْن ثَابِت stalne boje - gen. sg.
~ مُبَازَمَة odlučan, energičan
~ مُحَافَظَة konzervativan
~ مَرَادِغ debeo /dromedar/
~ مِرَاس snažan, jak
~ مِرَّة snažan, jak
~ مَسْحَة /nadimak Ǧarīra b. 'Abdillāha Al-Baǧālīja/
~ مَشَاغِب uzbunjivač, smutljivac
~ مَشْرَبَة na k. se pije mnogo vode /jelo/
~ المَطَارَة (مَطَارَة) Zu(-l-)metare /ime brijega/
~ المَعَاش umirovljenik, penzioner
~ مُعَاهِر Zu-Mu'ahir - npp.
~ مَعْجَر sa čvorićima po hrptu /mač/
~ مِعْلَاق svađalica, svadljivac
~ مَعْلَقَة gramziv, pohlepan, k.sve uzima (pljačka)
~ مَعْمَع strpljiv; ustrajan
~ مَعْنًى značajan, važan
~ مَعْوَهَة nezdravo /jelo/
~ مَغْزًى značajan, važan
~ مَكَانَة utjecajan, moćan; važan, značajan
~ مَكْرُوهَة k. je u nevolji; snažan (ili silovit) čovjek
~ مَلَاث k. ima kuću i porodicu
~ مُلَاحَظَة uglēdan
~ المَلَسَى k. jeftinije proda ukradenu robu pa se sakrije
~ مَلْيَنَة blag, dobroćudan, popustljiv
~ المَنَار /nadimak etiopskog princa Abrahe/
~ مَنَاقِص k. ima mana; poročan
~ مَنْصَبَة tegoban /život/
~ مَيْط teška, ozbiljna, velika /stvar/
~ مَيْل إلى هـ sklon, naklonjen
~ مِئَة رَأْس (شَوْكَة) vjetrovalj, kotrljan /bot. Eryngium/
~ نَاقِز malen, bezvrijedan /poklon/
~ نَجَب Zu-Nedžeb /dolina u Arabiji/

~ عَلَق k. voli; Zu-Alek /ime Brijega/
~ عَمُود وَاحِد jednoćelijski - ch.
~ العِنَان (poslušan, miran) konj; Vozar - ast.
~ العَيْنَيْن binokularan
~ غُثَث Zu-Guses /ime brijega odn.vode u Arabiji/
~ غُضُون nabranog čela, namršten
~ غَمْض nepoznat; prezren
~ غِنَاء imućan (čovjek) bogataš
~ غَيِّث brzonog /konj/
~ غَيْنَف beskrajno ili duboko /more/
~ فَائِش Zu-Fa'iš /himjerski kralj/
~ فُتُوق sušna, (skoro) beskišna godina
~ فَحَالَة muževan
~ فَحْلَة dobar za oplodnju /dromedar/
~ فُحُولَة muževan
~ فُرْطَة فِى هـ k. je mnogo putovao po
~ الفَرْوَة prosjak (s torbom)
~ الفَقَار Zu-l-fekar /npl. u Siriji/
~ الفَقَار (الفِقَار) /ime mača halife Alije/
~ فُقْرَة jak za jahanje/drometar/
~ فَوَاق pun /udio/
~ قَاذُورَة nedruštven
~ القَافِيَتَيْن sa dvostrukom rimom /tj. na oba polustiha/ odn. stih k. odbacivanjem dijela, mijenja vrstu ili metar, ali ne gubi smisla/
~ القِدْح الأَعْلَى k. ima prednost (prvenstvo)
~ القَدْر moćan
~ قَدَم hrabar, neustrašiv
~ القُرْبَى rođak, srodnik
~ القَرْنَيْن /nadimak Aleksandra Velikog/
~ القُرُوح /nadimak Imru'u-l-Qaisa b.Ḥuǧra/
~ القَرِينَتَيْن جـ ذَوَاتُ القَرَائِن živac u stegnu
~ القَعْدَة Zu-l-ka'da /II. mjesec isl. lunarne godine/
~ قِيمَة skupocjen, vrijedan
~ كَاهِل naprasit, bijesan, srdit
~ الكَرِيهَة britka sablja
~ كَسَرَات (وَهَدَرَات) koga uvijek prevare, naivan
~ كِشْد Zu-Kišd /npl. u Arabiji, između Mekke i Medine/
~ الكِفْل Zu-l-kifl /vjerovjesnik/
~ كَلَاع /nadimak himjerskog kralja/
~ الكَلْب /nadimak 'Amra b. Mu'āwiye/
~ كَوَاكِب nesretan, koban /dan/

k. opčarava ~ سِحْرٍ
riječ ~ شَفَةٍ
koketna /žena/ ~ شَكْلٍ
Zatu-š-šemit /pješčara u Arabiji/ ~ الشَّمِيط
moćan, utjecajan ~ الشَّوْكَة
grudobolja; upala porebrice ~ الصَّدْر
skrivene misli ~ الصُّدُور
/naziv pomorske bitke 655. ~ الصَّوَارِى
godine između Arapa i Bizantinaca/
neumorna, izdržljiva /deva/ ~ ضَرِيرٍ
k. voli drugog, a ne muža /žena/; ~ ضِغْنٍ
k. čezne za zavičajem /deva/; kriv, iskrivljen
samodopadljiva /žena/ ~ عُجْبٍ
nesreća, nedaća ~ العَرَاقِى
/ime stijene/ ~ العَرَاقِيب
Zatu-irk /npl. u Iraku/ ~ عِرْقٍ
prostrana, široka /košulja/ ~ عُكَنٍ
vodozemac, amfibija ~ العُمْرَيْن
bogat vodom /bunar/ ~ غَيْثٍ
k. stvori široku ranu ~ فَرْغٍ
i izazove krvarenje /ubod/
Zatu-ferkajn/planina u Iraku ~ فَرْقَيْن
dvorazredna /škola/ ~ فَصْلَيْن
obilno natapana, bogata vodama /zemlja/ ~ فُيُوضٍ
jaka, čvrsta, jedra /deva/ ~ قَتَالٍ
Zatu-Kurb /npl. u Arabiji/ ~ قُرْبٍ
upala jetre, hepatitis ~ الكَبِد
Kasiopeja - ast. ~ الكُرْسِيّ
neravno, valovito /tle/ ~ كُسُورٍ
s visokom potpeticom /cipela/ ~ الكَعْبِ الْعَالِى
upala bubrega, nefritis ~ الكُلْيَة
debela /deva/; jaka; glupava ~ لَوْثٍ (لَوْثَةٍ)
bogatstvo ~ مَالٍ
s dvije nepoznanice /jednadžba/ ~ مَجْهُولَيْن
debela /deva/ ~ مَرَادِغ
k. prestiže druge u trci /konj/ ~ مغْوَلٍ
Zatu-l-Menar /npl. u Siriji/ ~ المَنَار
javna, primjerna /kazna/ ~ مَنْوَرٍ
žedne /deve/ ~ نَضَائِض (نَضِيضَةٍ)
po sredini bijeli brijeg ~ النِّطَاق
/nadimak Asmā', kćeri Abū Bakra/ ~ النِّطَاقَيْن
nadležni /sud/ ~ نَظَرٍ
njegovo pravo biće ~ نَفْسِه
(skrivene) misli ~ نُفُوسٍ
Zatu-Nekif /npl. u Arabiji/ ~ نَكِيفٍ

nadležan ~ إِخْتِصَاصٍ
Zatu-Aram ~ آرَام
čudo od brzine /konj/ ~ أَزَاهِيقَ
šumovit /otok/ ~ أَشْجَارٍ
Zatu-l-isad /npl. u Fazari/ ~ الإِصَاد
knjižice /dio želuca preživača/ ~ الأَطْبَاق
reaktivan /avion/ ~ اِنْدِفَاعٍ نَافُورِيٍّ
vrsta drveta (akacije), smatranog ~ أَنْوَاطٍ
svetim u predisl. doba kod Arapa/
još u snazi /žena/ ~ أَنْيَارٍ
Zatu-Ev'al ~ أَوْعَالٍ
naše vlasništvo ~ أَيْدِينَا
značajan, važan, znatan ~ بَالٍ
crijeva, utroba, drob ~ البَطْنِ
nesloga, razdor, ~ البَيْنِ
neprijateljstvo; porijeklo, rod;
srodstvo, prijateljstvo; stanje, prilike, okolnosti
Zatu-l-dželamid - npl. ~ الجَلَامِيد
nesreća, nedaća ~ جَنَادِعَ
upala porebrice (pogrudnice), ~ الجَنْبِ
pleuritis; upala pluća
upala porebrice, pleuritis ~ الحِجَابِ
binom - mat. ~ الحَدَّيْن
lijepa /žena/ ~ حُسْنٍ
apsolutistička /država/ ~ حُكْمٍ مُطْلَقٍ
armilarna sfera - ast. ~ الحَلَقِ
noseća, trudna /žena i dr./ ~ حَمْلٍ
dvosjekla /sjekira/ ~ خَلْفَيْنِ
nesreća, nedaća ~ الخَنَادِعِ
Zadu-d-debr /npl. u Arabiji/ ~ الدَّبْر
Zatu-d-dehul /brijeg u Arabiji/ ~ الدَّخُول
upala pluća (ili porebrice) ~ الدَّفّ
opširna /priča/ ~ ذُيُولٍ
dvoglavi ručni mišić /an. biceps/ ~ الرَّأْسَيْنِ
blaga, (sa)milostiva ~ رَأْفَةٍ
rat ~ الرَّعْدِ وَالصَّلِيلِ
pontonski most, niz brodova; vrtovi ~ الرَّفِيف
plodna /zemlja/ ~ رَفِيفٍ
debela /deva/ ~ رُمْحٍ جـ ذَوَاتُ رِمَاحٍ
nesreća; rat ~ الرَّوَاعِد
velika, teška /nesreća/ ~ رَوْقَيْنِ
mirisni pelin, božje drvce ~ الرِّيش
/bot. Artemisia abrotanum/
upala pluća /pat. pneumonia/ ~ الرِّئَة
k. prestiže druge (pobjeđuje) u trci /konj/ ~ سَبْقٍ

bogat(aš) ~ اليَسَار
/nadimak Ṭāhira b. Al-Ḥusaina/ ~ اليَمِينَيْن
Tako mi onog k. te čuva بِذِى تَسْلَمُ
(ili Tako mi tvog spasa)!
nego prije; nekada عَنْ ذِى قَبْلُ
neobrađena, /zemlja/ nezasijana غَيْرُ ذِى زَرْعٍ
sam od sebe, dragovoljno مِنْ ذِى إِلْيَةٍ
najprije, prije svega; odmah مِنْ ذِى أُنُفٍ
sam sobom, bez ičije pomoći مِنْ ذِى حِدَتِه
iznova, od početka; odmah مِنْ ذِى عَوْضٍ
nekada; nego ranije مِنْ ذِى قَبْلُ
odmah مِنْ ذِى قَبَلٍ
ubuduće, odsada مِنْ ذِى قِبَلٍ
sam od sebe, dobrovoljno مِنْ ذِى نَفْسِه
/Da li ti to odgovara?/ هَلْ أَنْتَ مِنْ ذِى الْبَابَة
/on je negdje هُوَ بِذِى بِلٍّ (بِلًّى ، بِلِّيٍّ ، بِلِّيَانَ)
daleko; niko ne zna kuda je on otišao/
jednog jutra ذَا صَبَاحٍ (صَبُوحٍ)
jedne večeri ذَا غَبُوقٍ (مَسَاءٍ)
rođaci /po majci/ ذَوُو الْأَرْحَامِ
znamenitiji, - ugledniji ـ الأَسْنَان
zainteresirana lica ـ أَطْمَاعٍ
feudalci ـ الإِقْطَاعِ
/plemenske starješine k. ـ الآكَال
uzimaju četvrtinu plijena i dr./
finansijeri ـ الأَمْوَال
ljudi od položaja, ugledni ljudi ـ الحَيْثِيَّات
ljudi na zlu glasu ـ السُّمْعَة السَّيِّئَة
mjerodavni (ljudi); nadležni, dotični ـ الشَّأْن
sumnjiva lica, ozloglašeni ljudi ـ الشُّبُهَات
(ljudi) plemenitog roda ـ العِرْض
nasljednici /po šerijatu/ ـ الفَرَائِض
ljudi od položaja ـ قَدْرٍ
oni čija se riječ poštuje, uticajne ličnosti ـ الكَلِمَة
prijatelji i poznanici ـ المَوَدَّة وَ الْمَعْرِفَة
ranije kažnjavan مِنْ ذَوِى السَّوَابِقِ
jemenski vladari أَذْوَاء
osoba, ličnost; ذَات مث ذَوَاتَان جـ ذَوَات
bit, suština; vlasnica; ličnost
isti; sam ـ
ista(godina) (السَّنَةُ) ~هَا
ista stvar ~ الشَّيْءِ
iste stvari ~ الأَشْيَاء
on sam (lično) هُوَ~هُ
zvečarka /zmija/ ~ الأَحْرَاسِ

ذَوْبَة ludost; ostatak imetka
ذَؤُوب debela, ugojena /deva/
مِذْوَب zdjela za topljenje (taljenje)
مَذْوَبَة ج مَذَاوِبُ žlica, kašika
مُذِيب otapalo, rastvarač
* ذوت (ذَات ← ذو
ذوج ذاج ذوح ذاح
* (ذوج) ذَاجَ ـُ ذَوْج brzati
ـ ه (po)piti
* (ذوح) ذَاحَ ـُ ذَوْح čvrsto koračati
ـ ه sabrati /stoku/; rasuti, rasturiti /imetak/
ذَوَّحَ ه ه rasturiti, rasporediti /deve/; rasipati /imovinu/
مِذْوَح dosadan, nesnosan; k. silovito goni
ذود ذاد ذياد
* (ذود) ذَادَ ـُ ذَوْد، ذِيَاد ه goniti, tjerati
ـ ه عن ه otjerati, odbiti, odagnati, udaljiti od
ـ عن ه odbraniti, zaštititi od
ـ عَنْ حَوْضِه (حِيَاضِه) štititi, braniti (se)
ذَوَّدَ عن ه ه braniti, štititi
ـ ه عن ه odbijati, goniti, tjerati od
أَذَادَه pomoći u odbrani (gonjenju)
أَذْوَدَ ه pomoći da brani (tjera)
ذَائِد ج ذَادَة، ذُوَّاد، ذُوَّد gonič: branilac; zaštitnik
الـ~ Za'id/-Al-Ḍā'id,nadimak Imru'u-l-Qaisa; ime konja, sablje/
ذَوَّاد branilac, zaštitnik
الـ~ Zevvad /npp; ime sablje/
ذَوْد odbrana, zaštita
ـ nekoliko deva /3-10/
الـ~ إِلَى الـ~ إِبِلٌ /Zmo do zrna pogača.../
ذِيَاد odbrana, zaštita
مَذَاد pašnjak, ispasište
مَذَاوِدُ، مَذَاوِيدُ k. brane svoje
مُذَوِّد gonilac
مِذْوَد ج مَذَاوِدُ jasle; korito; rog; jezik; (kratko) koplje
ذور ذار
* (ذور) ذَارَ ـَ ذَوْر ه ه (za)mrziti
ـ ـُ ذَوْر ه prepasti, prestrašiti
أَذَارَ ه ه mrziti
ذُور zemlja, prašina
ذُورَة ج ذُوَر volje /u ptice odn.dio njegov za vodu/
ذَوْرَوْر stvar, nešto; c. neg. = niša
ذوط ذاط
* (ذوط) ذَاطَ ـُ ذَوْط ه ه zadaviti /da splazi jezik/; naliti, napuniti
ذَوَطَ ـَ ذَوَط i. kraću donju vilicu
أَذْوَطُ م ذَوْطَاءُ s kraćom donjom vilicom

~ الإِرْتِيَاض samoregulacioni
ذَاتِيّ ج ـون vlasti; osoban, ličan, personalan; subjektivan; spontan; šablonski; automatski / subjektivist
~ الإِثَارَة samouzbuđen
~ الإِيصَاد samozaporan
~ التَّعْمِير k. se sam puni /top/
~ التَّوَلُّد autogen
~ الفِعْل automatski
ذَاتِيَّة osobnost, ličnost, individualnost; subjektivnost; samosvjesnost, samobitnost, samoniklost; samostalnost, neovisnost, nezavisnost; izvornost, originalnost; istovjetnost, identitet; subjektivizam
~ الإِسْتِثَارَة samouzbuđivanje
~ الإِيصَاد samokočenje (-zapiranje)
~ الفِعْل automa(tiza)cija
ذَوَاتِيّ gospodski; otmjen; raskošan, luksuzan
* (ذوب) ذَابَ ـُ ذَوْب، ذَوَبَان (is, o, ras)topiti se /maslo/; okopnjeti /snijeg/; izgubiti se, nestati; ginuti, venuti /od tuge/; smršati; poludjeti; teći, curiti; pripeći, žeći /sunce/; stalno jesti /med/
ـ ل ه على ه b. utvrđeno /pravo/ protiv
ـ تْ أَظْفَارُهُ فِي ه /uzalud se mučiti oko/
مَا ـ فِي يَدِي مِنْهُ خَيْرٌ nikakva dobra nisam vidio od njega
ذَوَّبَ ه ه (is, ras)topiti; (iz, u) - zamoriti
Δ ـ ه (< ذَأَّبَ) napraviti (splesti) uvojak
أَذَابَ ه ه (iz, ras)topiti; završiti, obaviti; (s)urediti; iznuriti, izmožditi, iscrpsti; istrošiti, odnijeti, oduzeti
ـ عَصَارَةَ مُخِّه فِي razbijati glavu zbog
ـ على ه napasti, izvršiti prijepad
إِسْتَذَابَ ه ه tražiti meda od; ostaviti, pohraniti, sačuvati; (s)završiti, obaviti
إِذَابَة topljenje, rastapanje, taljenje
إِذْوَاب (ة) rastopljen maslac
ذَاب nedostatak, mana
ذَائِب rastopljen; okopnio; rastopiv, rastvoriv / otopina
ذوابة ذوابة
ذَوَّاب (ة) lako topiv; vrlo vruće /podne/
* ذُوَابَة (< ذُؤَابَة) ج ذَوَائِبُ uvojak, pramen
ذَوْب pretopljen (čist) med; (o)rastopina; topljenje
~ الذَّهَب istopljeno zlato
ذُوبَان dlake (kostrijet) na vratu /deve, konja/
Δ ـ (< ذُوبَان) skitnice; lopovi

~ نِيرَيْنِ još u snazi /starija žena ili deva/; žestok /rat/
~ وَحَم jako vrća /noć/
~ الوَدَع Nuhova (Nojeva) barka; Kaba
~ (الـ) وَدْقَيْنِ nesreća
~ اليَد bogatstvo
بالـ~ osobno, lično; bitno; upravo baš
بـ~ه sam (sobom)
عَلَى ~ حِدَتِه sam (sobom); bez ičije pomoći
فِي ~ u pogledu; što se tiče
فِي ~ه u sebi; po sebi
فِي ~غَد jednom (ubuduće); uskoro
فِي ~مَرَّة jedanput
فِي ~يَوْم jednog dana
مِنْ ~جِدَتِه sam sobom; bez ičije pomoći
مِنْ ~نَفْسِه sam od sebe, dragovoljno
ذَاتَ الزَّمَنَيْنِ jednom, nekad, nekoć
ذوب ذاب ذوبان
ـ الشِّمَال (na)lijevo
ـ صَبَاح jednog jutra
ـ صَبْحَة izjutra; jednog jutra
ـ الصُّبُوح izjutra
ـ العِشَاء jedne večeri
ـ العُوَيْم lani; jedne godine
ـ الغَبُوق naveče
ـ غَدَاة jednog jutra
ـ فَجْر jedne zore
ـ لَيْلَة jedne noći
ـ مِرَار (المِرَار) više puta, često
ـ مَرَّة jedanput
ـ مَسَاء jedne večeri
ـ اليَسَار (na)lijevo
ـ اليَمِين (na)desno
ـ يَوْم jednog dana
ذَاتًا osobno, lično
ذَوَاتُ الأَرْبَع četveronošci - zo.
ـ الأَظْلَاف papkari - zo.
ـ البَلَد odličnici, velikodostojnici, velikaši, ugledne ličnosti
ـ التَّشْبِيه glavni dijelovi poređenja - stl.
ـ الثَّدْيِ sisari, sisavci - zo.
ـ العُمْرَيْنِ vodozemci, amfibije
ـ الفِرَاء krznaši - zo.
ـ الفِقْرَات kralježnjaci, kičmenjaci
ـ القُرُون /nadimak za Grke, Bizantince i Rimljane/
ـ الوَتَرَة opnonošci - zo.

ذَوَط tak. = ološ, bagra
ذَوْطَة جـ أَذْوَاط pauk žutih leđa
ذوع ذاع ذوف ذاف
* (ذوع) ذَاعَ ـُ ذَوْع هـ potrošiti, rasuti
أَذَاعَ ب هـ sve (is)popiti; oteti, odnijeti
* (ذوف) ذَافَ ـُ ذَوْف (okrenuvši prste unutra) sitno koračati
Δ ـ (< ذَافَ) هـ (iz)miješati
ذُوفَان (smrtonosan) otrov
ذوق ذاق ذواق
* (ذوق) ذَاقَ ـُ ذَوْق ، ذَوَاق ، مَذَاق ه هـ okusiti, kušati, probati; iskušati, isprobati; osjetiti, podnositi /kaznu/; iskusiti, doživjeti, pretrpjeti
ـ الأَمَرَّيْنِ (من) sve najgore pretrpjeti (od)
ـ حَلَبَ (وَبَالَ) أَمْرِهِ osjetiti zle posljedice svoga rada
ـ حُلْوَ الْحَيَاةِ وَبَلاَمُرَّهَا i zlo i dobro iskusiti u životu
ـ مِنَ الْعَيْشِ طَعْمَيْهِ الْحُلْوَ وَ الْمُرَّ iskusiti i dobro i loše u životu
مَا ـ ذَوَاقًا nije ništa okusio
مَا ـ غَمَاضًا (غُمْضًا) nije ni oka sklopio
ذُقْ تَشْتَهِ /s jelom dolazi apetit/
ذَوَّقَ ه + هـ dati da okusi; učiniti da osjeti (iskusi)
أَذَاقَ ه هـ dati da okusi; učiniti da osjeti (iskusi)
ـ عَدْوًا postati dobar trkač /konj/
ـ كَرَمًا postati plemenit
تَذَوَّقَ هـ polahko (postepeno, pomalo, temeljito) (is)kušati, iskusiti, isprobati; osjećati, zapažati
ـ (من) هـ uživati, naslađivati se
تَذَاوَقَ هـ kušati, probati; uzeti; latiti se /kopalja/
إِسْتَذَاقَ ه iskušati
ـ ل ه uspjeti, poći za rukom
ذَائِقَة čulo okusa, okus
ذَوَاق ukus
ذَوَّاق k.ima ukusa, izbirljiv; k. se često ženi / sladokusac; uživalac; poznavalac
ذَوَّاقَة ـ ذ sladokusac, izbirač
ذَوْق جـ أَذْوَاق čulo okusa, okus; ukus; osjećanje (smisao) za /= fī/; takt, postupak, ponašanje: (na)sklonost
ذَوْقِيّ k. se tiče ukusa
مَذَاق ukus; nepce
Δ مُذْوَق ukusan
مُسْتَذَاق iskusan, upućen
ذول
* ذَوَّلَ هـ napisati /slovo ذ = ḏ/
ذَال ـ سـ ḏāl,ḏel / ime 9. slova ar. alf/

Δ ذَوِيل (< ذَوِيل) suh
ذولق
ذُوَيْلَة malo slovo /=ḏ/
* ذَوْلَق . . . ← ذلق
* (ذون) تَذَوَّنَ b. bogat, živjeti u izobilju
ذوي ذواة
* ذَوَى ـِ (ذَوِيَ ـَ) ذُوِيّ uvehnuti, sasušiti se; istruhnuti; izblijediti
أَذْوَى هـ prouzročiti da uvehne, sasušiti
ذَاوٍ uveo, sasušen; truho
ذَاوَاة جـ ذَوًى kora /lubenice i sl./; kožurica /od grožđa/
ذُوِيّ /tak. = nestanak, iščeznuće/
ذِوًى ovčice
ذِى ova, ta; tak. → ḏū
ذَيًّا ovaj (mali)
ذيأ
* ذَيَّأَ هـ raskuhati, razvariti /meso - da spada s kostiju/
تَذَيَّأَ raskuhati se /meso/; pogoršati, pozlijediti se /rana/; ispucati, izvitoperiti se /mješina/; oteći, podbuhnuti, naduti se, /lice/
ذيب
* ذَيْب nedostatak, mahana, porok
أَذْيَب masa vode; strah, živahnost
Δ ذِيب (< ذِئْب) vuk; Zib - npp.
ذِيبَان dlake po vratu i gubici /deve/; ostaci kostrijeti /devine/
ذِيبَة : ـ المَهَل Maladivi /otočje u Indijskom oceanu/
* ذَيْتَ : ـ (وَ) ـ to i to; tako i tako
ذيت ذيج ذاج
* (ذيج) ذَاجَ ـِ ذَيْج projuriti
ـ هـ popiti, posrkati
ذَايَجَ ه piti zajedno s
ذيخ
* ذَيَّخَ ne oploditi se /palma/
ـ ه poniziti; pokoriti, potčiniti
أَذَاخَ pokoriti, potčiniti
ـ ب هـ ići, obilazi oko
ذِيخ جـ أَذْيَاخ ، ذِيخَة ، ذُيُوخ drski vuk; kosmati mužjak hijene; rasni konj; oholost; grozd datulja; ast. = crvena zvijezda /u Zmaju/
Δ ـ جـ مَذْيَخَة vuk
ذِيخَة kosmata hijena
ذير ذار
ه ذَيْذَجَان tovarna deva
* (ذير) ذَارَ ـَ ذَيْر ه هـ mrziti, zazirati, osjećati odvratnost prema
ذَيَّرَ هـ ه đubretom namazati /vime, devi da je devče ne doji/; podvezati vime /devi/ tako da je ne žuljaju daščice /tzv. tawadi, k. se pri tom upotrebljavaju/
ذُيَّرَ : ـ فُوهُ i. pocrnjele zube

Δ ذَيَّار (< ذَئَّار) ← ذأر
ذِيرَة đubre pomiješano sa zemljom
* (ذيع) ذَاعَ ـِ ذَيْع ، ذَيَعَان ، ذُيُوع ، ذَيْعُوعَة raširiti se, razglasiti se, pronijeti se /vijest/; b. općepoznat, izaći na javu, otkriti se /tajna/
ـ صِيتُهُ pročuo se, raznio se glas o njemu
أَذَاعَ (ب) هـ raširiti, razglasiti; raznijeti; objaviti, objelodaniti, obnarodovati; otkriti, odati /tajnu/; popiti, isprazniti svu vodu iz /bazena/
ـ ب هـ odnijeti, ukloniti, odstraniti
ـ هـ odašiljati, emitirati; propagirati; razaslati
ـ هـ ب هـ prenositi preko /televizije/
ـ هـ على هـ prenositi /radiom/ za
إِنْذَاعَ raširiti se, raznijeti se /vijest/
إِذَاعَة جـ ات širenje, razglašavanje, objavljivanje, otkrivanje, odavanje; prijenos, emisija
ـ لاَ سِلْكِيَّة (رَادِيُوفُونِيَّة) radio-emisija
ـ مَرْئِيَّة televizija
ـ مُوَجَّهَة usmjerena radioveza
~ البُولِيسِ policijski radio
إِذَاعِيّ radio(fonijski)
ذَائِع raširen, razglašen, poznat
~ الصِّيت čuven, slavan
ذُيُوع širenje, raširenost, razglašenost
مِذْيَاع جـ مَذَايِيعُ brbljavac, indiskretan čovjek; radio (aparat); megafon; zvučnik; radiostanica
ـ كَهْرَبِيّ mikrofon
مُذِيع predajni, otpremni, emisioni / širitelj, objavljivač; emisiona radiostanica; najavljivač, spiker, voditelj
مُذِيعَة جـ ات spikerica, voditeljica
ذيل ذال
Δ (ذيف) ذَيْفَان ، ذَيَفَان ، ذِيفَان (ذَأْفَان) smrtonosni otrov
* (ذيل) ذَالَ ـِ ذَيْل b. preduga, doticati tle, vući se po tlu /haljina/; raširivši rep vući se po tlu /golub/; kočoperiti se vukući skut odjeće za sobom; b. mršav, (iz)smršati: b. slabo, loše /stanje/; b. nizak, prost, bijedan, jadan, prezren, ništavan
ـ الى هـ b. preslobodan, bestidan prema
ـ ب هـ po bedrima raširiti /rep - deva/
ذَيَّلَ هـ napraviti skut na /haljini/; napisati dodatak /knjizi/; (do)napisati na kraju (rubu)/strane/; završiti
ـ هـ ب هـ dodati na kraju, dopuniti; reći na koncu
أَذَالَ i. dug skut, b. preduga, vući se po tlu /haljina/

ـ ه هـ napraviti skut na /haljini/; izazvati mršanje; potrošiti, rasuti; poniziti, zanemariti, zapustiti; zapustiti; spustiti /veo/; pro(liti) /suze/

أَذْيَلَ i. dug skut /haljina/

ـ هـ napraviti skut na /haljini/

تَذَيَّلَ kočoperiti se, oholo ići; mahati repom

ـ فى الكَلاَمِ svašta bestidno pričati

تَذَايَلَ b. slabo, pogoršati se /stanje/

تَذْيِيل pros. - dodavanje nevokaliziranog konsonanta na kraju stope /npr. fa'ilun fa'ilan/

ذَائِل (ة) repat; dugog repa /konj/; s dugim skutom /haljina/; k. se kočoperi

ذَيَّال dugog repa; s dugim skutom / (divlji) bivo

ذَيْل جـ أَذْيَال ، ذُيُول ، أَذْيُل kraj, okrajak, rub, ivica; skut; resa; dodatak, suplement; dopuna; postskriptum; podnožje /brijega/; trag / puhanja vjetra u pijesku/; prašina /k. vuče vjetar po tlu/; pratnja; posljedica; okrilje, zaštita, protekcija; donji rub, dno /strane/; rep

ـ ذَائِل veliko poniženje

~ الثَّعْلَب ovsik, šarena metličica, poljska klasača /bot. Bromus arvensis/

~ الحِصَان borak /bot. Hippuris vulgaris/

~ الخَرُوف bijela rezeda, šćetica /bor. Reseda alba/

~ الطَّاوُوس /bot. Padina pavonia/

~ الفَأْر mišiji (mačji) rep /bot. Alopecurus agrestis/; loparak, malorepka /bot. Myosurus minimus/; bradica /bot. Polypogon monspeliensis/

فى ~ neposredno (odmah) iza

أَذْيَالُ (ذُيُول مِنَ) النَّاسِ ološ, talog ljudski

ذَيْلِيّ repni (caudalis)

مُتَذَيِّل (ة) poškropljena

ذائل
ذيال
ذيل

مُذَال (ة) repat; k. ima skut; dug(ačak)

مُذَالَة robinja; služavka

مذْيَال ـ ـ dugog repa (skuta)

مُذَيَّل dugorep; s dugim skutom; k. ima dodatak /knjiga/; s bilješkama pri dnu (na rubu); nemaran

مُذَيِّل :~ الأُذُنَيْنِ klempav

~ العَيْنَيْنِ namršten

* (ذيم) ذَامَ ـِ ذَيْم، ذَام ه koriti, grditi, predbacivati

ذيم ذام

ذَام korenje; nedostatak

ذَيْم grđenje, kuđenje; mahana, nedostatak

مَذِيم izgrđen, prekoren, pokuđen

* (ذين) ذَانَ ـِ ذَيْن ه grditi, koriti, kuditi

ذين nedostatak, mana

* ذَيَّةَ : ـ (وَ) ـ to i to; tako i tako

ذين
ذان